

Po pošti prejemam:  
za  
celo leto naprej 26 K — h  
pri leta > 13 —  
četrst > 6 - 50 -  
mesec > 2 - 20 -

V upravljanju prejemam:  
za  
celo leto naprej 20 K — h  
pri leta > 10 - -  
četrst > 6 - -  
mesec > 1 - 70 -

Za pošiljanje na dom  
20 h na mesec.

# SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Stev. 282.

V Ljubljani, v soboto, 5. decembra 1903.

Letnik XXXI

## Narodna bramba.

Naši liberalci so veliki zabavljači, a tako slabí politiki, da bi morali mi to stranko že zaradi nesposobnosti njenih voditeljev odrešiti težke naloge, ki jo často po krivici sili, da igra vlogo vladajoče večine.

Shodov ima liberalna stranka ravno toliko, da lahko v gotovih obrokih konstatiramo njenega dekadenco. Tako je zopet v Kranju dr. Ferjančič moril dolgi čas kranjskim »naprednim« s pripovedovanjem iz onih lepih časov, ko je bilo še mogoče liberalcu s pomočjo »klerikalcev« prilezti do podpredsedniškega mesta v zbornici. A Ciril Pirc je pokazal nekaj svoje barve, katera pa bledi, kakor tudi bolejava liberalna stranka.

Pred vsem namreč Ciril Pirc z dr. Ferjančičem vred ne upa ziniti niti ene besede o tem vprašanju, ali je prav, da po sedanjem volivnem redu pride po en poslane na vsacih 9 veleposestnikov, 490 meščanov in 2500 kmetov, da je torej po sedanjem volivnem redu en zadolžen nemški baronček toliko vreden, kakor štiriinpetdeset njegovih »naprednih« meščanov ali padvesto in osmedeset kmetov. Tega si ne upa noben liberalec, niti sam doktor Tavčar niti Hribar ne povedati, da je sedanji volivni red ponizevalen tudi za mesta, ker jih tako nizko stavi pod »velike kmetavze« — naše veleposestnike, katerih edina zasluga je, da znajo dobro nemški govoriti in slabo gospodariti, da tako hitro na boben prihajajo.

Vsa revčina našega liberalizma se vidi iz slednjega odstavka, s katerim je Ciril Pirc, katerega dušne zmožnosti so povsem primerne liberalni stranki, razlagal stališče liberalcev glede volitvene reforme:

»Slovenski liberalci tudi sicer nismo bili nikdar načelniki nasprotniki splošne in enake volitvene pravice, pač pa zastopamo gotovo opravičeno stališče, da je isto mogoče uvesti le tam, kjer ljudstvo stoji na tako visoki stopnji izobrazbe, da volitveno pravico po-

vaem prosto in po lastnem prepričanju lahko izvršuje.«

Dokler torej ljudje niso tako »izobraženi«, to se pravi, tako neumni, da bi volili može, ki so smrtni sovražniki k ljudski organizaciji, toliko časa se bodo liberalci upirali volilni reformi! Zakaj so torej liberalci vendar glasovali za nujnost predloga o izpremembi volilnega reda? Ciril Pirc je žalosten in trdi, da je bila ta nujnost neumestna.

Prosit, taka politika!

Z velikansko nerodnostjo so sklenili nato liberalci sledečo resolucijo:

»Zbrani deželnozborski volilci priznavajo glede na prometne in pridobitvene razmere sedanje dobe in glede na to, da po sedanjem deželnem volilnem redu delavski sloji v deželnem zboru nimajo lastnega zastopstva, potrebo volilne reforme, zahtevajo pa, da se le-ta izvrši le z ozirom na splošno korist dežele ter protestujejo odločno proti temu, da bi se zlorabljala v samopašne strankarske namene.«

Poglejmo ta škorenj iz Kranja! Torej je vendar umestna nujnost tega vprašanja, če jo je tudi ravno prej Pirc tajil! Tu se je ustavila liberalna pamet, kakor stara, zarjavila ursa. Niti Ferjančič, niti Pirc ne ve. Za to pa pravijo: »Na splošno korist dežele!« Dobro! Če hočete splošno korist, zakaj pa nočete splošne volitvene pravice? Vsa silno nerodna akcija liberalcev, s katero iščejo pri vseh starih babah vzrokov zoper razširjenje volitvene pravice, ne dokazuje nič drugega, nego da so protiljudski, da imajo slabo vest in se boje, da jim ne bi ljudsko zastopstvo naredilo debele črte čez njih dejelno gospodarstvo.

Da so sklenili zvišanje učiteljskih plač, ne da bi povedali, od kodenj se v zameno, to je pa samo ob sebi umevno, če pomislimo, da sta bila zraven Ferjančič in Pirc.

Če primerjamo boječi doktrinarizem za svoje postojanke trepetajočih liberalnih pristašev slovensko-nemške zveze z živim, mladim

dostnim dubom, ki kipi na dan po katol.-narodnih ljudskih shodih, nas pač ni strah za bodočnost.

## Državni zbor.

Dunaj, 4. dec.

### Manger les jours.

Včeraj se je v razpravi o premembib, oziroma omemjiti § 14. oglašil tudi star vitez J. a w o r s k i ter izrecno naglašal, da hoče izraziti svoje osebno mnenje glede češke obstrukcije. In rekel je »vodja« poljskega kluba: Zbrali smo se 17. novembra in če se vprašamo, kaj smo storili do danes, moramo na svojo sramoto reči: Prav nič!

Posl. Choc na ves glas kriči: »Tako bi ne smeli govoriti slovenski poslanec.«

Jaworski: Dr. Baxa je govoril več ur, dasi ga ni nihče poslušal, še manj pa razumel.

Choc: »Kaj vas briga! Ali je to slovenska vzajemnost? Sram vas bodi!«

To je kratek, toda značilen dogodek iz včerajšnje seje. In ta nas uči, da so bili in so Poljaki v prvi, drugi in tretji vrsti le Poljaki, slovenski separatisti, ki živijo ob spominih na slavno svojo preteklost ter sanjajo o bodočih zlatih gradovih v zraku. Saj trdi celo dr. Smolke sin, da Poljaki — čujte in strmite — niso Slovani. Ali se torej morete čuditi, da eksceleanca Jaworski tako misli, četudi le v svojem imenu. On je načelnik kluba in torej gotovo pozna svoje tovariše, sicer bi se ja v no kaj tacega ne upal govoriti v posmej nemških poslancev. Poljaki so bili, oziroma vitez Jaworski, ki so 1. 1900 izdali ostalo desnico, da je dr. pl. Körber razpustil državni zbor in razpisal nove volitve. Poljaki so podpirali še vsako vlado, ker je vsaka vlada podpirala tudi njihove težnje in ustrezala njihovim zahtevam. Resnici na ljubo pa moramo izjaviti, da morda večina poljskega kluba ne odobrava včerajšnje izjave svojega načelnika, ki je drugače govoril, nego je bil pooblaščen.

Toda ne glede na »lapsus linquae« vitez J. a w o r s k e g a, so morali njegovi »lepi nauki« užaliti in razjariti tudi druge slovenske poslance, ne le čeških. Naravnost ostudno, nečloveško bi bilo, ko bi do grla nabasan sladkosnedež, ki ima dvojen podbradek in

svitek slanine okoli vrata, očital bednemu revežu upali obraz in medle oči. In to delajo Nemci, kateri imajo v narodnem oziru vse, kar jim srce poželi. Ako ti kvajajo o zatiranju svoje narodnosti in o preteči slovanski povodnji, morajo se jim smejati krave na vrhu planin. In če ti očitaš nenemškim narodom, kakor Madjari Hrvatom in Slovanom, da vzdržujejo vso državo s svojimi davki in vojaki, je ta očabnost ravno tako ostudna, kakor je zoperna trditv, da so edino le nemške pesti zgradile habsburško državo. Celotno v zgradbi pruske države je dobra tretjina slovanske krvi, zato tudi dobro drži.

A kaj naj porečemo, ako poljski Gracchi rohne proti vstaji v zbornici, proti češki obstrukciji. Tudi Poljaki so v narodnem oziru nasleden narod v Avstriji in nimajo najmanjše pravice, a še manj povoda, da svojim najbližjim krvnim bratom očitašo, da brez vzroka trdijo čas v zbornici. In če je vitez Jaworski, morda naprošen, hotel Čehom dajati lepe nauke, je mogel to storiti drugje in na lepši način. So svojeglavni ljudje, katere z dobro besedo spelješ v ogenj, a se preje dajo v zemljo zabiti, nego bi se pokorili osorni bededi. In to so češki poslanci, dasi sami uvijajo, da njihova takтика zadnja štiri leta ni najsegrenejša. Toda tega jim Poljak ne sme odrekati, da nimajo vzroka za obstrukcijo; tega jim Sloven ne sme očitati, da jedo dneve, ko z obstrukcijo polnijo sejo za sejo.

Češki poslanci rajši danes nego jutri opustijo obstrukcijo, ako jim vlada in nemške stranke zgradi most preko politične povodnji ali jim prihite nasproti vsaj na polovico pota. Včeraj so češki poslanci javno razglasili, da ustavijo obstrukcijo, ako odstopi sedanja vlada. In kako odgovarjajo nemška glasila? Brez pogojno kapitulacijo zahtevajo od Čehov, ki bi se osmerili pred vsem svetom, ko bi sedaj pometali puške v koruzo.

Ker pa vsi krogli priznajo, da tako ne more in ne sme dalje, da je večna obstrukcija nemogoča in nedopustna, zato je pač opravičeno vprašanje: Zakaj pa se ne oskolijo merodajni krogli, da resno pogase in zadrže ogenj, ki uničuje državno poslopje? Tudi tem krogom smemo javno povedati, da jedo dneve, ker odlašajo z radikalnimi sredstvi. Lepi opomini, resni govor, nove volitve, § 14. in vsa ta paliativna sredstva so le novo olje v ogenj, ki se oblizuje ob slegi.

In ni mu več dišala niti poginjena gaza, niti luža na sredi gozda poleg njegovega brloga. In je premišljeval: »Ker je tako odlična moja barva, ne morem živeti samo med temi neumnimi, nazadnjaškimi šakali. Zato bom pa sklenil zvezo z levom, da mi bo on pomagal, ako bi me zapustil moj rod in ne bi hotel več častiti moje odlične osebe.«

In je šel k levu ter se mu je globoko poklonil ter je dejal in rekel: »Odlična je moja barva in božanstvo me je postavilo nad vse šakale v gozdu. Glej, če se z menoj zvežeš, bo trdno moje in twoje gospodstvo, in nobena črna žival ne bo mogla zgoditi v najinem kraljestvu.« Lev je mižal in ni rekel nič. Ležal je v kotu in se ni zmenil za indigo-modrega šakala. A ta je pred njim poklepnil in ga lepo prosil, naj mu pomore v njegovi stiski.

In tedaj je lev videl njegovo odlično barvo in je rekel: »Ker je tako lepa twoja izredna barva, smeš pred vratim mojega brloga vsak dan pospraviti, kar jaz pustim. In se je obrnil in dremal dalje.

A indigo-modri šakal je bil jako vesel in je radosten prišel v svoj brlog. Odslej je

## LISTEK.

### Indigo-modri šakal.

(Staroindijska pravljica iz l. 3000. pr. Kr.)

In pisano je: Kdor zapusti ljudi svojega rodu in rad biva v šotorih sovražnikov, tega bodo nasprotniki ubili, kakor indigo-modrega šakala.

Tako je pisano v knjigah modrosti in potrjeno od izkušenih mož, v pouk bedakom in v opomin nespametnim.

A vi, mladeniči, me vprašujete, kaj se je zgordilo indigo-modremu šakalu in s čem je zasužil strašno kazen? Poslušajte in si zapomnite, kajti Višnu je dopustil, da se je to zgordilo v pouk bedakom in v opomin nespametnim.

\* \* \*

V hribovitem gozdu je živel šakal, ki si je srčno želel, da bi zakraljeval daleč po svetu. »Jaz sem zale postave in ponosne hoje,« govoril je sam s seboj, »in moj glas je lep in zvonek, da mi ni para daleč naokrog.«

In je zapustil gozd in je prišel v lepo ravnino, na sredi katere je stalo lepo mesto v veselje človeškim srcem. Razširila se je duša gozdnemu šakalu in radoveden je hodil okoli mesta ter gledal te nove stvari. Pa primerilo se mu je, da je padel v sod, ki je bil napolnjen z lepo modro barvo, indigo

imenovano. In ni mu bilo mogoče, da bi se bil rešil iz soda ter je obležal v njem brez zavesten do jutra.

Ko pa je prišel rano posestnik onega soda, ga je videl in je mislil, da je utonil v barvi.

»Kaj čem z muho?« je rekel nevoljno, prijet šakala za bedro in ga vrgel na stran.

A šakalu se je povrnila zavest, ker bog Živa ga še ni hotel kaznovati za njegovo očabnost. Tudi ni bila še polna mera njegovih hudobij.

Pogledal je potuhnjeno okoli sebe in zbežal v gozd nazaj, kajti tesno mu je bilo pri srcu. Ko pa si je v gozdu oddahnil, je videl, da se je njegova barva izpremenila in da je indigo-modra njegova dlaka.

Tega se je razveselilo njegovo srce.

»Jaz imam zdaj odlično in krasno barvo,« govoril je sam sebi. »Zakaj se ne bi mogel povzdigniti nad zverinami v gozdu? In drugi šakali me morajo priznati zdaj za svojega poglavarja, ker je tako odlična moja dlaka.«

In je sklical skupaj vse šakale v gozdu. Prišli so in ga z občudovanjem gledali, kajti še nikdar niso videli šakala, ki bi imel tako lepo barvo. On pa je povzdignil svojo glavo in je govoril:

»Poslušajte, šakali, in dobro pomnite, kar vam govorim danes v vaši sredi! Sveti božanstvo tega gozda je mene z lastno roko

povzdignilo do tako izrednega dostojanstva. Sam Višnu je skuhal stara zelišča, s katerih sokom mi je dal tako odlično barvo ter me je postavil za vašega poglavarja in vladarja te dežele. Zato se pa mora od danes naprej v tej deželi tako vladati, kakor jaz hočem. Kdor bo z mano, bo dobil bogastvo in bo jedel sveže meso najboljših zveri, kar jih pogine v gozdu ali ostane od levove večerje.

Kdor je proti meni, ta pa ne bo dobil niti oglodane kosti, niti repa crknjene podgane. Kajti jaz sem gospodar, kakor vidite na moji izredno lepi barvi. Vi, ki ste napredni in inteligentni šakali, pa veste, da je le na moji strani vaše mesto! Proti meni se upreti, je oslarija in kozlarija, ki se ne spodobi za izobraženega šakala!«

Ko so šakali videli odlično barvo svojega tovariša, jih je prešinil silen strah. Popadali so pred njim na spodnje dele svojih teles, in so rekli: »Kakor zapoveduješ, naš poglavar!«

Tako je postal indigo-modri šakal gospodar celega rodu, in vsi šakali so mu služili ter vlijudno pocedili vsakokrat nekaj svin na tla, kadar so ga srečali, v znamenje udanosti. On pa je hodil ponosno po gozdu in se je zelo veselil svoje odlične barve.

Pa njegovo srcu je bilo nemirno, odkar je dobil oblast v roke. Kajti nekateri šakali so rekli: »Res je odlična njegova barva, a njegova prevzetnost je prevelika. Kajti on

Zadnji čas je pač že, da z ozirom na nevarne pojave onkraj Litave avstrijski faktorji prično resno izvrše vati § 19. drž. temeljnega zakona. Vsa k em u s v o j e! To je zdravilo za avstrijsko jetiko. Ako pa hočejo ozdraviti tudi parlamentarni krog, potem naj zboljšajo volilni red, pred drugačijo ustavo in poostre poslovnik. S tem uzeno tudi obstrukcijo in razveljavijo § 14, da poslanci ne bodo v zbornici kratili časa na troške države.

#### Državne podpore.

Vsled raznih uim in nesreč je vlada dne 10. septembra s cesarsko naredbo dočila 15 milijonov krov za državne podpore in posojila. Pozneje pa so se pripelje še večje nesreče po raznih deželah, kot: po vodni, požari itd. Posebno na Koroškem in Solnogrškem so povodnji napavile na milijone škode. Zato je vlada sama predložila načrt zakona, naj se dovoli za državne podpore še 5, torej skupaj 20 milijonov krov.

Ta zakon je danes v razpravi, ker so celi v ta namen ustavili obstrukcijo. Čani "Slovenske zvezze" so letos vložili več nujnih predlogov za državne podpore vsled raznih uim, osobito vselej požarov. Danes je še poslanec Pfeifer vložil nujni predlog vsled povodnji ob Krki v novomeškem in krškem okraju.

Oglašenih je več govornikov, toda zbornica je skoraj prazna, ker taka razprava ne vleče. Ako je skleda na mizi, tedaj težki zgrabijo za žlice in globoko zajemajo. Pa tudi pri tej prilikli moramo čuti stereotipne medkllice: Nemški denar je boljši nego nemški jezik. Naš denar pa vam diši! — To so sramoperji, ki na trnu ob potu vedno isto gostolé.

## Odboru za Prešernov spomenik v premislek.

Ker se bliža čas, ko se odkrije Prešernov spomenik, — bilo je čitati že pred meseci, da je model že v livarni, — gotovo ni neumestno, izpogovoriti par besed radi prostora, kjer naj bi stal ta, brezvoma za nedogledni čas, največji slovenski narodni monument in menda tudi največji javni spomenik na slov. zemlji sploh. Pisalo se je sicer že precej o ti zadavi in spominjam se, kako je odbor iskal po Ljubljani pravnega kraja, kmalu po konkurenčnem razpisu. Mislimi so na prostor pred "Narodnim domom", ki pa je premajhen in bi ne bilo pročelje v nikakem razmerji z višino spomenike; dalje so projektirali prostor pred dež. dvorcem, kar pa so tudi opustili, kajti tudi ta kraj je v resnici premalo razsežen ter bo komaj vodnjak mogel ležerno stati, zlasti, ko gre ob straneh še privoz pod oni znameniti balkoni nad vrati. Nekoč je šel odbor komisjonirat celo tisti zakotek ob južni železnici na strani "Narodnega domu", ki se imenuje "Bleiweisov park". Kako je moglo to komu v glavo pasti, nam je še danes docela nejasno.

Naposled se je sklenilo po dolgem premišljevanju, da se postavi Prešeren na Marijinem trgu pred Mayerjevo hišo ter se v ta namen razlastita stari poslopji spredaj. Ta prostor, kateri je izbran sedaj definitivno, je — to povdarjam izpolnjujoč svojo časnikarsko, slovensko-narodno dolžnost,

— najneprikladnejši izmed vseh, kar so jih do sedaj izbirali ter bi bila prostora pred dvorcem in "Nar. domom" v marsikaterem oziru mnogo boljša, izvzemši seveda ominozno "Bleiweisov park". Marijin trg sploh nima nikake simetrije in glavna stvar pri kraju, kjer naj stoji kak spomenik, je, da je simetričen, kateri princip se uveljavlja povsodi po moderni Evropi, zlasti v poslednjem času, kar je slavnemu odboru gotovo znano, če zasleduje le malo to stroko upodabljajoče umetnosti. Kot, kjer naj stoji spomenik, je pravzaprav celo ločen od ostanega trga. Ta prostorček meji na eni strani ob Ljubljano, na drugi strani pa se steka vanj naravnost Miklošičeva ulica. Predstavljeni je treba n. pr. samo, kakšen vris bo napravil spomenik iz Špitalske ulice! Od monumenta se bo vzdignalo na eni strani napeta Miklošičeva cesta kvišku, na drugi pa bo padala strmina škarpe ob vodi kakih 6–7m od spomenika naravnost navzdol skoro istotako globoko. Vris bo, kakor da stoji Prešeren na rebru kakšnega griča in bo čisto izginil v bregu Miklošičeve ceste. En fač bo Prešeren segal do oken družega nadstropja, ker je façada Mayerjeve hiše očitno prenizka za višino spomenika, kajti isti bo na tem kraju relativno gigantičen ter bo mogel stati le malo od hiše, recimo dobrih 10m. Vris iz Prešernove ulice in od pošte, kjer se vozijo tujci po elektri. železnici, bo, kakor bi bil spomenik prilepljen na façado. In še nekaj je povdarniti: promet na Marijinem trgu se bo stekal ravno v tem kotiču ter se bo vsak vez, ki bo pridržal od justične palače in deloma tudi po stranskih ulicah ter Miklošičeve cesti od kolodvora, zadel prav ob spomeniku. Prešeren je nadalje projektiran za v park in tega nihče ne vpošteva. Vprašali bi, zakaj so sprejeli načrt za park, če misljijo monument postaviti na trg med hiše. To vprašanje stavlji bi si vsak najpriprostejši človek takoj v začetku, le odbor si ga, kakor se kaže, ni.

Ob enajsti uri torej, povdarjam še enkrat in sicer z vso resnostjo, naj se spomenik ne postavi na tem prostoru. Edini kraj, ki je za Prešerena kot takega in pa specijelno za njegov spomenik primeren, je — Zvezda. To zaslužuje pesnik, ki je nesel glas našega naroda med evropske narode. Govorili so sicer že tudi nekaj o Zvezdi ter je predlagal nekdo, naj se postavi na oglu proti nunske cerkvi. To govorilo ni umestno, kajti bila bi simetrija Zvezde pokvarjena in spomenik bi izginil na oglu. Prešerna je treba postaviti v sredo Zvezde in sicer tako, da bi en fač gledal proti "Slovenski Matici", pomaknjen pa bi moral biti v krog dreves, torej zahodno od kandelabra na sredi, tako da bi imel drevesno ozadje. Ta prostor bi dogovarjal projektu in ideji spomenikovi. Pesnik v park, zlasti pa pesnik Prešeren! To je kraj kakor nalašč in če bi ga ne bilo, bi si ga morali napraviti. Nam je jasno to kot beli dan ter je sploh čudno, da se je o čem drugem disputiralo. Drugje bi ne pomicljati niti trenutek ter bi se čudili, ko bi kdo nasvetoval kaj drugega. Javna debata bi se otvorila ter bi moč javnega mnenja odločila brez dvoma v tem smislu. Opozorjam le na debato o Göthejevem spomeniku v Rimu, o katerem se je razpravljalo po Italiji in

Nemčiji. Da bi bil spomenik dosti viden, naj se podre prvi krog dreves v sredi. Podre naj se pa tudi drevored, ki vodi od "Matic" v sredo "Zvezde". Na ta način bi se napravil iidejalen "Prešernov perivoj", ki bi bil arhitektično dovršen. Spomenik sam bi bil od "Matic" tako viden kakor je le mogoče in bistal v edino primeren milieju. Napraviti bi se dalo to z nepreogromnimi stroški ter bi bilo vse skupaj nekaj dovršenega. Sicer pa se tu ne gre za nekaj sto kron!

Edina ovira temu je Radeckega spomenik. Zanj je park pred infanterijsko vojašnico pripravljen, kakor le kaj ter bi se tudi arhitektično podal tamkaj. Park se mora razširiti tako ali tako na škofski svet ter cesta v Vodmat prestaviti, kar je menda tudi v regul. načrtu določeno. Če bi se Radecky premestil, bi gotovo ne bil žaljen spomin junashkega vojskovodje, pač pa bi prišel na sebi bolj primeren kraj, ker ta kip ni projektiran za drevesni park kot je Zvezda. Park pred vojašnico, bi moral dobiti obliko enakokrakega trapeza in izven mesta tudi ni, ker se je razvila baš sedaj na škofiskem zemljišču živahna stavb. delavnost ter bo nastal tam v par letih pravličen del mesta. Pomisliti pa je tudi, da je projektiran nedaleč od tod "Bleiweisov ring", tako da bi bil Radecky na odličnem mestu.

Stroški za premestitev bi ne bili tako veliki in če se je potrošilo iz mest blagajne v druge svrhe toliko in toliko, bi se pač lahko v ta namen odprla ista za par tisoč kron. Lahko pa bi prispeval tudi fond za Prešernov spomenik, čeprav bi se nabiralo nekaj dalj časa, ker se je iz istega itak izplačalo tudi precej za nepotrebitne manipulacije s spomenikom samim. Prostor, kjer naj stoji Prešeren, je skororavnatako važen kot monument sam!

To je naš javni glas ob enajsti uri in želimo, da bi bil vpoštevan začasno, kajti če sedaj ne, pojavi se gotovo to vprašanje za nekaj let, ko bo spomenik že stal in potem bodo zadelo mestno blagajno stroški za dvojno premestitev. Važen pa je naš nasvet tudi radi tega, ker se ravno sedaj projektirata še dva nova, oziroma se postavlja tudi Valvazorjev spomenik ter bi se na navedeni način preprečilo, da ne bi stali vsi spomeniki na kupu, nego da se razmestijo po mestu. Ži Vegov spomenik bi bil itak najpripravnnejši kraj pred muzejem poleg Valvazorja. Ach.

#### Položaj na Ogrskem.

Pararelne seje, ki jih je uveljavil grof Tisza s takimi upini s tako eneržjo, se niso obnesle, — temveč postale nemoguča. Čeprav so bile pararelne seje sklenjene že prošli teden, vendar doslej ni bilo še niti ene. Toliko je dosegel grof Tisza s svojo železno roko. Včeraj splih seje ni bilo, kar vzbuja največje senzacijo, in govor se, da tudi v pondeljek in torki ne bo sej, ker pojde Tisza na Dunaj k cesarju. Menijo, da je to znak krize, kar pa ni nikakor verjetno. Včeraj sta imeli obe gradi neodvisne Kossuthove stranke seji. Meni se, da šteje miroljubna frakcija 36 do 40 članov, a obstrukcionistov je le 28. Ako se položaj takoj ne razjasni, hoče voda brezobzirno parlamentarnim potom rešiti državne potrebštine. Ako ne bo drugi teden vse rešeno, sa zbornica po delegacijah snide zopet še pred Bžidom. Včeraj so imeli ministri sejo in razpravljali, kako bi pomirili obstrukcijo; obstrukcionisti zatevajo, da se odpravijo pararelne seje.

#### Avstrija in njeni zavezniči.

Vedno lepše je naše razmerje k naši severni in južni zaveznicu. V Italiji na novo kipi srd zoper Avstrijo, v Nemčiji pa se dan na dan ostrejše ponavlja vsemensko gibanje.

Nedavno so avstrijski Nemci romali h grobu Bismarckovemu in tam skrajno neženirano govorili; pri zadnji veliki skupščini evangelske zveze v Berolinu je pa bil dr. Eisenkolb, avstrijski poslanec, glavni govornik.

Kot pišejo listi, je Eisenkolb v navzočih poslušalcih vzbudil vihar ogorčenja, ko je prečital "slovitje jezuitsko pismo" o priliku poroke hčere avstrijskega cesarja in pojasnil potem brutalno uničevanje nemštva. Končal je: "V imenu naših največjih narodnih junakov Luthra in Bismarcka bomo zmagovali dokončali osvojevalni boj!" Nato je nepopisna navdušenost zavladala med poslušalci. Za njim je govorilo še več govornikov v prilog protestantskih velikih ciljev. Berlinska vladna oblast se je izvanredno ljubezni obnašala napram "inozemskemu poslancu". — To so res prav prijazne stvari, ki jih čujemo o svojih zaveznikih. Znani nemški politik Naumann je govoril v Monakovem med drugim, da treba katoliški centrum v parlamentu uničiti, predno jim pade Avstrija kot zrel sad v naročje, kar bi se znalo kmalu zgoditi. — In taki nazori v nemških omikanih krogih so splošni.

#### Zopet nečuveno žaljenje Hrvatov.

Komaj je minula razburjenost, ki jo je pozročila mažarska arrogancija radi samostalnosti, nego gotov proračun se bodo predložil že 15. dec. Po verodostojnih poro-

mažarskega napisa na prometni zgradbi v Zagrebu, se že zopet žali na nečuvan način hrvatsko občinstvo glavnega mesta Zagreba. V eni najlepših ulic je postavila zajedniška vlada novo zgradbo za pošto in brzovoj. Poznato je, da so jo zidali mažarski arhitekti, pa zato tudi ni v diko glavnega mesta. Škoda je, da je tako, toda temu se zdaj ne daje pomoči. Nego nekaj drugega je na tej zgradbi, kar Hrvati ne smejo pustiti, da ostane na njej. To je velik grb nad glavnimi vrati. Ta grb je seveda brez napisu, ker je tako praksa na Hrvatih od leta 1883, da morajo biti zajedniški uradi brez napisu. Pri starosti pošti pa je dozdaj vendar le bil samo hrvatski napis; zdaj je zginil na novi zgradbi. Še huje je pa to le. Grb je tako velik in v mažarskih bojah, a ni narejen, kakor mora biti zajedniški grb po nagodbi. Zajedniški grb po nagodbi sestoji od grba Ogrske in Erdelja ter grba kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Savonije; poslednji štirje poleg prvega v jednakih veličini. A kaj so naredili Mažari s tem zajedniškim grbom na zagrebški pošti? Oni so postavili grb Ogrske posebej, a zraven so na štitu postavili grbe Erdelja, Dalmacije, Hrvatske, Slavonije in Reke. Vsi ti grbi skupaj so manjši, nego je ogrski grb. To je pa čisto nepostavno delo, ker grb erdeljski mora biti združen le z ogrskim, a oba ta zopet s hrvatskim, dalmatinskim in slavonskim v isti veličini; grb mesta Reke pa po nagodbi ne sme biti v zajedniškem grbu. A zatrad so Mažari tako tudi zajedniški grb spremenili? Samo zato, da ponizajo Hrvatsko, ker jo izjednačujejo z Erdeljem in z Reko, s takozvanimi "partes adnexae". Erdelj je popolnoma zedinjen z Ogrsko, a Reka ravno tako, seveda po silnem zveta Hrvatom. Zdaj je treba tudi še Hrvatsko, Dalmacijo in Slavonijo ravno tako zediniti z Ogrsko, ter ji odvzeti vsako samostalnost, četudi jej je po nagodbi zagotovljena. To je smisel tega grba ter sramoti Hrvate ravno tako kakor samomažarski napis na prometni zgradbi.

#### Nov pokret na vseučilišču v Zagrebu.

Na hrvatskem vseučilišču je postal letos prav živahno. Pred nedavnim so bile volitve v odbor društva za podporo siromašnih vseučiliščnikov. Pri tej priložnosti se je pokazalo, da ima zdaj na hrvatskem vseučilišču hrvatska stranka prava ali realisti veliko večino proti privržencem čiste stranke prava ali Frankovec. Z realisti drža tudi Srbi, ker se je stranka prava, kakor je poznato, pomerila s Srbi. V odbor omenjenega društva so bili izvoljeni tedaj sami realisti. S tem činom pa delovanje realistov še ni dovršeno. Zdaj je, da je poprejšnja vlada razgnala vse društva na hrvatskem vseučilišču ter odvzela tudi vseučiliščno zastavo, ker je vseučiliščna mladež prisostvovala z njo, ko se je sežigala mažarska zastava o priliki zadnjega obiska cesarjevega v Zagrebu. Za to zastavo je bilo vseučilišnikom jasno žal, ker je ta zastava zgodovinskega pomena. Pod njo se je namreč zbirala akademična mladež v Zagrebu že leta 1848. Bivši ban Khuen Hedervary, ki je hotel zatreći Hrvatom vse spomine na to leto, vzel je tudi to zastavo ter jo bržkone končal; vrniti je ni hotel vsaj na noben način. Zdaj jo pa zahteva mladež nazaj, a ob enem zahteva tudi od sedanje vlade, da se doda hrvatskemu vseučilišču zadovoljstvo radi prednega nastopa zagrebškega redarstva prigodom letosnjih dogodkov na samem vseučilišču. Tudi želi vseučiliščna mladež, da se obnovi staro literarno društvo njihovo, katero je poprejšnja vlada razteplila brez vsakega razloga. Da se vse to doseže, je sklicana za petek večer velika dijaška skupščina na vseučilišču s privoljenjem akademičnega senata. Čas je zares že, da se poravnajo vse krivice, ki jih je dozdaj hrvatska vseučiliščna mladež pretrpela po krivici od poprejšnje vlade.

#### Hrvatski sabor in indemnitet.

Hrvatski sabor se snide po verjetnem poročilu 15. dec. ter bo mogel zborovati pred Božičem komaj teden dni. Pravzaprav ne bo imel za zdaj nič drugega rešiti, nego indemnitetu za proračun do konca marca prihodnjega leta. Sicer se je nedavno razširil glas, da je novi ban, s posredovanjem podbana Sumsnovića, izposloval pri zajedniški vladi, da dobi Hrvatska po nekem provizoričnem finančnem dogovoru tri milijone krov več dohodkov. Ta glas je razširil mažarski list "Drau", da potolaže javno mnenje na Hrvatskem, kjer je zdaj vse sovražno mažarom, ker so zemljo upropastili v gmotnem pogledu vselej svoje velike malomarnosti za javne zadeve.

Ker ima zdaj dejela v svojem letnem proračunu za avtonome stvari, sestavljenem za bodočo leto, do trije milijone primanjklja, bi omenjeni tri milijoni prislj ravnoprav ter bi se dal potem sestaviti tudi labko proračun; zato so mažarski listi tudi poročali, da ne bo treba v saboru vladi predlagati indemnitet, nego gotov proračun se bodo predložil že 15. dec. Po verodostojnih poro-

trenil, je bila okoli njega tolpa šakalov, ki so ga tčali pod vodo in ga začeli neusmiljeno izpirati. Ječal je in zdihoval, kajti hitro je šla od njega indigo-modra barva. Rjav kot drugi šakali je prišel iz žehete in uničen padel pred levom na tla.

A ta se počasi dvigne ter ga prime v svoje mogočne šape.

»Prazne so bile tvoje besede in nepristna je bila tvoja barva. Legal si, ko si dejal, da je odlična tvoja dlaka.«

In ga je raztrgal na dvoje. En kos je padel na desno, en kos je padel na levo, v sredi so obležala čreva.

»Tako se zgodi vsakemu indigo-modremu šakalu!« reče lev.

»Tako se zgodi vsakemu, ki se povzdiže nad svoj rod, ki se maže s tuo barvo in hodi ostankov pobirat pred brlog močnjakov!« zakličejo šakali.

In noben šakal se ni dotaknil njegovega mesa.

\* \* \*

Zdaj torej veste, mladeniči, zakaj stoji pisano: Kdor zapusti ljudi svojega rodu in rad biva v šotorih sovražnikov, tega bodo nasprotniki ubili, kakor indigo-modrega šakala.

To je namreč pisano v pouk bedakom in v opomin nespametnim. Radajama.

In ko se je lev najdel, se je pošalil na način oblastnih gospodov. Vrgel je kost v lužo in ukazal indigo-modremu šakalu, da mu jo mora prinesi. In ta ubogljivo skoči v vodo, da ustreže svojemu mogočnemu zavezniku. A šakali so godrnjali, da se tako poniža nj

čilih iz Budimpešte pa so ta poročila ne verjena; zato se snidejo po najnovejših vesteh pred zasedanjem hravatskega sabora tudi regnikolarne deputacije, da sklenejo, kaj je storiti v tem položaju glede finančne negotobe, da dobi Hrvatska svoj redni proračun, da se ne ustavi radi pomanjkanja denarnih sredstev vseh uprava. Položaj je vrlo kritičen, in le velika previdnost, a obenem skrajna odločnost hravatskih poslancev na za jednškem saboru bi mogla to neugodno stanje popraviti.

Sicer pa ni nade, da bi se moglo fi nancijsko stanje Hrvatske urediti brez finančne samostalnosti, katero zdaj nared zahteva po vseh skupščinah. Slednji bo moral to storiti tudi hravatski saborski, ker z Mažari se ne bo dala nič več sklepati pogodba, ki bi bila Hrvatom vseh približno pravida. Provizorijev pa je bilo že preveč, a če potraja tako še nekaj časa, mora izgubiti Hrvatska vse. Zato pa tudi vse radovedno pričakuje saborskega zasedanja v novi eri.

### Hrvatska.

Deželni vladi se je posrečilo dobiti si posojilo 3 milijonov krov od madjarskega finančnega ministra. Dlg se povrne po sklepu nove finančne pogodbe. S tem je nastala v finančnih hravatskih zmeščinah, ki se zakonitom potom ne da upravičiti in vnovič kaže nujno potrebo samostalnih deželnih financ.

Opozicija bo v saboru to zadevo spravila na dnevni red. Ban Pejačević se počuti boljši, a dvomi se, da bi ostal dalj časa na banski stolici. V sabor menda ne pride in iščejo mu že naslednika. Stari mameuki v vladni stranki govore, da se zopet vrne grof Khuen, a to bi povzročilo brez dvoma popolno revolusijo v deželi. Kot banski kan didat se imenuje grof Aladar Jankovicz.

### Tržiške novice.

**Rekurs zoper občinske volitve** še ni rešen. Občinsko upravo vodi še vedno stari župan. Zaradi tega je pa tudi še vedno pri starem. Naša „bolnišnica“ s svojo vzorno notranjo ureditvijo in oskrbo je še vedno čaka boljši časov. Ubogi bolniki sedaj v zim!

**Elektrike** bomo kmalu imeli v Tržiču več kot kjerisbodi na Kranjskem. Delo v St. Anški dolini je zadnjo jesen zelo napredovalo. Zice so večinoma že vse napeljane, in stavba za električne stroje je skoro dokončana. Koti v tej stavbi bodo tako veliki in težki, da jih ne puste prepeljati čez kranjski most, ampak peljati se bodo morali po železnici do Leseca in potem po poti to-stran Save v Tržič. Lekko si mislimo, da se bode za več tisoč konjskih moči elektrike proizvajalo z vodno močjo. Elektrika se bude uporabljala v tovarni g. Gassnerja in tovarišev.

**Katoliško društvo sv. Jožefa** vedno napreduje. Oglašajo se novi udje in društveno življenje je vedno živabno. Napravilo nam nam je 22. nov. zabavni večer s petjem in dvema žaloigrama. Z igralci smo bili prav zadovoljni. Snuje se v društvu tamburaški zbor. Tamburice so že naročene. V zimskem času bo vsako nedeljo poljudno predavanje v društvenih prostorih. To nedeljo predava g. Jan. Barle o časnikištvu.

**Sokoli v Tržiču.** To bo tudi neki novi pojav v društvenem življenu. Naši bodoči Sokoli bodo pokazali tržiškim Nemcem in nemurjem, da je Tržič slovenska zemlja. Ako bo naš poslanec dr. Ferjančič častni član Sokola, ne vemo. Mislimo, da ne, ker mu zavedni Slovenci še sedaj nismo odpustili, da si je s pomočjo tukajšnjih Nemcev pridobil mandat, četudi hoče sedaj igrati prvega gromovnika v drž. zboru zoper ne strpnost Nemcev na Koroškem. Znabit je g. poslanec pozabil, da leži Tržič ob meji Koroške.

**Gorelo** je dne 22. novembra pri „Medvedu“ v St. Anški dolini. Pogorelo je vse. Samo zidovje je ostalo. Posestnik je bil zavarovan.

**Pri sv. Ani** je bila šola letos prenovljena in upati je, da so se tiste gobe popolnoma zatrele. Rudnik in vse okrog stojede stavbe je kupil na dražbi baron Born. Ni upanja, da bi se delo še kdaj pričelo.

**Pri sv. Katarini** nameravajo ustanoviti novo šolo. Oar, glavarstvo v Kranju je že odredilo, naj se pojde za to pripraven prostor. Mislimo, da je odveč, išksti novega prostora za šolo, saj imamo v Tržiču dobro šolo, ki je itak na najprimernejšem prostoru.

**Za zabavo** nam skrbe gotovi ljudje, ki za kratke čas »Slov. Narod« farbajo. Prvič so vernega urednika »Slov. Naroda« na lagali, da gosp. župnik daje iz Vincencijeve družbe podporo takim csebam, ki hodi na bale plesat. Zadnje dni so pa prišli ti »farbarji« tudi z imeni na dan. In sicer je ona srečna ženska, ki hodi s podporo Vincenc. družbe na bale — O tova Marička. Ta »nova« je vzbudila splošno veselost po Tržiču. Samo Marička je vsa iz sebe valed te laži. No, saj vsi vemo, da to ni resnica in vedo

tudi tisti dopisuni, samo malo pojezti so hoteli Maričko. Zakaj pa hodi na liberalne bale!

### Novice iz kočevskega okraja.

? **Dva nova trgovca** sta odprla svoji trgovini v Ribnici. Eden — menda Kočevc — v Rusovi hiši, drugi — Slovence — pa v hiši „braničnice in posojilnice“. Ljudstvu obeh političnih strank je to zelo všeč, nekaterim starim trgovcem pa ne. Kaj hočemo, vsem še Bog ne ustreljel! Pa tudi Kočevc menda ni vsem ustregel, da je prišel med Slovence. Stavimo, da bi pristen Slovence v Kočevju ne prodal za eno krono na dan!

? **G. svetnik Višnikar in g. dr. Širer** še nista vplačala po 200 krov za ribniške reveže, kakor sta obljubila. Pričakujemo!

? **Nek dunajski Jud** snuje, kakor se govori, v Goriči vasi pri Ribnici tovarno za vnicanje (impregniranje) lesa.

? **Spomini z zadnjega ribniškega shoda.** Kakor je bil omenjeni shod veličasten in vesel za vso ribniško dolino, tako so po tem shodu nekateri bili silno žalostni. Nadučitelj Gregorač iz Dolenje vasi pri Ribnici pride tik po shodu pred zadružno hišo, se — nekoliko moker — postavi pred tam stojče fante ter vpraša zaničljivo: „Kaj pa imate tukaj?“ Fantje mirno in prezirljivo: „Prišli bi bili pogledati!“ Gregorač milejše: „Pa kaj je tu?“ Fantje: „Tamle je veža, tam luč, tam dvorana, pojdi in poglej!“ Gregorač: „To je žalostno!“ Fantje: „Za nas silno veselo, vi pa si preženite svojo žalost, kakor veste in znate!“ Gregorač: „Žalostno je, da poslušate take oslarije!“ Fantje: „Žalostno je le, da ima Dolenja vas takega nadučitelja!“ In tej zadnji fantovski trditvi — ni nihče oporekal! Ko je Gregorač videl, da ni prav doma, jo je brzopeto popihal v neko gostilno, fantje pa so za njim posloškali. Gregorač naj se fantom zahvalil, da so ga tako poceni skozi pustili! — G. Kete, učitelj v Ribnici, pa je po shodu tudi doživel „špas“. Na kolodvoru se je neki spravil celo nad poslanca Jakliča, ki pa mu je hitro zamašil usta. Ko je vlak odhajal, so fantje še enkrat zavplili: „Živio Susteršič, živio Jaklič!“ Kete nad fanti: „Kaj kričite? Saj še volivci niste, vi ste le volički!“ Fantje: „Liberalci pa le oslički!“ Tako je Kete plačal svojo hudomušnost. Tudi to poceni!

? **Slovensko Kočevje.** Ako prideš dolni k Rinži — v Kočevje, — vidiš nad prodajalnami veliko slovenskih imen. Edo: Kresse, Koschar, Jaklitsch, Darowitzsch, Perhaj, Loy (reci: loj), Peteln (reci: petelin), Swetitsch itd. Pa pravijo da je Kočevje — nemško!

? **Premog** se zasledili pri Bajdarjevi žagi pod Sv. Gregorjem. Nahajati se dve žili v debelosti od 60—70 cm.

? **Rajfajznova posojilnica pri Fari** se snuje. V pripravljenem odboru so gg. župnik Česávek, nadučitelj Pirnat, župan Jurkovič, trgovec Bauer in Jakovac Živelj.

? **Noje si bo obrabil** orožniški postaj vodja v Dobrépoljah g. Kočvara. Odkar »Narod« g. Jakliča „zdeluje“, mož nima pokoja. Z »Narodom« v roki leta okrog županov in jim ga ponuja: „Lejte no, berite, kako ga dajejo!“ Strašno ga peče, ker so Jakliča nekatere občine volile častnim občanom. Jednemu županu se je zagrozil: „Vi boste še v „cajteng“ prišli!“ A takrat, ko so kaplanu kamenje in polena v sobo letela, takrat ni bil tako nagel; še danes nisledu za zločincem. O „uzornem“ delovanju tega moža „postave“ se je spisala lepa spomenica.

### Jesenjske novice.

**Praznik sv. Ceciliije** se je lepo obhajal tudi na Jesenicah. Dopoldne je bila v cerkvi slovenska sv. maša, pri kateri so peli Foersterjevo Cecilijsko mašo; cerkveni govor je bil o namenu in pomenu cerkvenega petja. Zvezčer pa je katoliško delavsko društvo priredilo prvikrat Cecilijski večer. Gospod kapelan Zabret je predaval o socijalnem pomenu petja in glasbe sploh, za tem pa so se vrstile pesmice za pesmico društvenega moškega in cerkvenega mešanega zborja, pa tudi tamburaši niso zaostali. Drženiki, dajte nam še več takih večerov!

**Tamburaški zbor** v delavskem društvu se bo v kratkem pomnožil z znamenit številom mladih tamburašev, ki so uprav pričeli in krepko zastavili tamburaško šolo. Mladi korenjaki, vstrajajte in kmalu se bo tudi iz vaše vrste glasila tamburica!

**O koncu sveta** je preteklo nedeljo v del. društvu predaval g. Kralj. V nedeljo, 6. t. m. zvezčer, pa to društvo svojim članom priredi običajen Miklavžev večer.

**V korist pogorelcem** v boh. Srednji vasi bode tukajšnje kat. del. društvo v kratkem priredilo društveni večer z igro, petjem in tamburanjem.

**Vreme smo** v preteklem tednu Jesenčani imeli dokaj čudno. V soboto, 28. no-

vembera zvezčer je snežilo med gromom in bliskom, skozi cel ta tened pa dan na dan sneži ali dežuje. Barometer stoji izredno nizko, termometer kaže redno na +1° ali 0° R. Snega imamo skoraj 1 meter, pa še vedno sneži. Pri sv. Križu nad Jesenicami in v jeseniških rovtih pa ga je že 160 m. Sedaj se bojimo južnega vremena in velikih povodenj.

? **Novice iz Hrušice.** Sv. maša na protest pred tunelom je bila v petek na praznik s v. Barber. Ker je zelo snežilo, so bili prisotni le domačini in delavci, ki so ta dan imeli praznik. — Vsi strojji pri tunelu so v četrtek zjutraj odpovedali službo, ker se je vsled obilnega snega pretrgala žica, ki vodi električen tok iz Vintgarja k tunelu. Žico so brž zvezzali, in stroj so se hočeli ali noče morali odpovedati štrajku. — Izredne težave imajo sedaj v vrtačem v tunelu. Zemlja je tako mehka, da ne morejo nič vrtati, ampak le z lopatami odvazati, kar gre zelo počasi, naenkrat pa zopet tako trda, da se kar cepljo in skrivlje jekleni svedri in po več ur ne morejo vrtati niti en meter globoko, čeprav jih goni električna sila.

### Novice iz poljanske doline.

? **Novo kapelico** uredili so tekom leta v Gorenji vasi, katera je v kras in čast vasi. Nekaterim le to ni po volji, da je v kapelici kip Nebeške kraljice, delo klerikalnega kiparja.

? **Dva nova župana.** V občini Poljane izvoljen je županom g. Ignacij Čadež, posestnik in krčmar v Srednji vasi. Za občino Trata pa je izvoljen g. Franc Jelovčan, posestnik in trgovec v Gorenji vasi. To novico je »Slov. Narod« poročal že pred časom z vidnim veseljem, iz katerega se da sponzati kake »barve« sta dva nova župana. Barvotrarskega župana smo videli že dne 11. nov. t. l. v sledi obliki. Dopoldne dne 12. nov. t. l. vršila se je že v drugi v Škojlički volitev mož pridobavnike komisije, a trattarsko županstvo je nekaterim volilcem dostavilo glasovnice še dne 11. nov. po pooldne. Dvomimo, da bi bilo c. kr. ekr. glavarstvo glasovnice županstvu dospalo še zadnji dan. Ob dostavljanju glasovnic je občinski sluga rekel skoro vsakemu volilcu, da naj glasovnico samo podpiše, drugo bo že župan izpolnil. Na ta način dobil je nočen župan vecinoma vse glasovnice v roke nazaj, umenvno pa je, kake kandidate je potem napisal. Lahko se trdi, da velika večina teh volilcev ni vedela, kaj je volila.

? **Načelnik Dobravskega kmetijskega društva — prijatelj nasprotnikov.** Na prvi upogled čudočna novica, a je resnična. Kmetijsko društvo na Dolenji Dobravi ima od ustanovitev že tretjega načelnika. Smemšno pa je, da sta ustanovitelj in načelnik Franc Stanovič, vulgo »Siškar« in njegov naslednik načelnik Janez Lust danes oba prijatelja nasprotnikov kmet. društva.

? **Prevzvišenljubljanski knezoškof na Trati.** »Narod« o tem obisku ni mogel molčati, zato smo dolžni resnici na ljubo tudi mi nekaj povedati. Dne 1. nov. čuli smo v cerkvi na Trati, da pridejo prevzvišeni g. knezoškof na Trato dne 7. nov. zaradi osebnih razmer in zaradi Marijine družbe. Nekateri nasprotniki pa so nato trdili, da bodo Prevzvišeni prišli »v roke vzetki klerikalce«, posebno pa »klerikalnega Lužarja«. Na to njihovo trditev so se tudi resno pripravili. Novi »oče« župan Prevzvišenemu preberne neko črno obtožbo proti »klerikalnemu Lužarju« v svesti, da se bo nasprotnik željal izpolnil. Toda v tem so se daleč vsteli. A izmisliši so si druge poti, češ, ker škof tega niso storili, bomo pa sami, ter so nekateri začeli lagati, da so Prevzvišeni »klerikalnega Lužarja« z lažnimi zmerjali, za temi lažmi pa pricaplja še »Slov. Narod« dne 14. nov., ter stori to, kar so ti abotneži od škofa pričakovali, in kot za namešček dopisnik udari še po prevzvišenemu knezoškofu. Dotični dopis je skrpan kaj klavrn, sedimo, da je temu vzrok biter dopisniku, vsi članki so predpričani. — Za suplentino na novi paraleli je imenovana gdč. Jaklič. — Nekje — danes bomo še molčali — povprašujejo našega kmeta: »E vi oče, ali tudi vi s farji držite?« Danes le to, a če bo to trpeljo še nadalje, pridemo z imeni na dan. Da pa nihče ne bo ugovarjal povemo, da so imena na razpolago vsak čas.

S—ja.

prišli. Samo mesar je malo poropotal s svojimi ljudmi; pa na svojem lahko počenja vsakdo, kar hoče. In če si je mož ohladil svojo ne baš dolgo — trajno jezico — je sicer dobrevolje — mu to privača prišlo. Na shodu samem smo opazili nekega gospodija, ki se je pri posojilničnih vratih kar sesedel samih udarcev, ki so padali na liberalno stranko. Da, dal Bridko je biti dandas liberalec, pa poslušati dr. Susteršiča. Naš kmetje se pa po shodu še bolj zavedajo svojih pravic. Za sedaj le toliko rečemo, da bo huda predla trnovskim liberalcem pri prihodnjih občinskih volitvah. Takrat jim bo grmelo v ušesa, da se še na dan ne bodo upali. — Ampak z mlekarno imajo naši liberalci srečo. Sicer sovražijo klerikalce kot zelenega pajka, ali klerikalno mleko je vseeno dobro. In tako vidimo malo čudno reč, da liberalci dobro žive ob mlekarni z dividendami. Sedaj so pravkar spravili pod streho novo mlekarno, ki so jo postavili tik kolodvora. Ker so tudi naši zapisani vajo, želimo obilo sreče. — Te pa nasprotniki našemu gospodarskemu društvu ne privoščijo. Je nam tudi vseeno. Koho se je znani »Narod« dopisnik že trdil, da bi dokazal vernikom okrog »Naroda«, da mora društvo v kratkem razpasti. Zabadoval! Društvo se je v resnici tako razpastlo, da se vsi kranjski »Narodovec« in še njihovi zavezniki nemškutarji ne vničijo. — Hud »Narodovec« je tudi novi c. kr. poštar v Ilirske Bistrici. Ta človek, o katerem živ krst ne ve, odkod je prišel, misli, da bo klerikalce ukritil v uradu. Zlasti pa kaže svojo korajzo nad kmečkami ženskami, ki imajo opraviti tam na pošti. On misli, da ima kaže več pravic na svetu zato, ker je »Narodovec« in nemškutar. Mi pa mislimo, da ga ravnateljstvo ni poslalo v Bistrico v ta namen, da bi pikal priprosto ljudstvo. Zato pa tudi ni čudno, da si ljudstvo želi nazaj prejšnjo uradnico, gospo Valenčič-evo, ki se je morala umakniti temu prihajaču. Ulepši je sicer prostovoljno »Narod« sluga, ampak to naj si zapomni, da mora biti po predpisih svoje službe tudi našrudu služabnik. On je zaradi ljudstva, ne pa ljudstvo zaradi njega. In slednjem mu tudi njegovega obnašanja ne zamerimo, saj se vendar vsak dan udi bonton-a iz »Naroda«. Zato pa privamo: Kakršen ton notri, takton ven!

### Novice iz Št. Rupertske mokronoške doline.

Zadnji dopis je liberalce v Št. Rupertu zelo pogrel. Kdo je pisal? tako se povprašujejo. O med vas bomo še večkrat posvetili! Danes tole! Kako je pa z vašim krajnim šolskim svetom? Kdo je predsednik? Sj bi morsla že pred meseci dva odstopiti. Kako je sedaj? Kaj pravi na to okrajin Šolski svet v Krškem? — Zvonik v Št. Rupertu so pobavili rudeči

Od 11 nadporočnikov eden.

Od 9 poročnikov eden.

Rezerva:

Od 15 poročnikov eden.

Od 2 kadetov nobeden.

### 8. koroški lovski bataljon.

Poveljnik bataljona govoril slovenski.

Od 7 stotnikov dva.

Od 9 nadporočnikov eden.

Od 6 poročnikov eden.

Rezerva:

Od 15 poročnikov dva.

Od 3 kadetov nobeden.

### 20. primorsko-kranjski lovski bataljon:

Poveljnik ne govoril slovenski.

Od 7 stotnikov eden.

Od 8 nadporočnikov nobeden.

Od 9 poročnikov eden.

Rezerva:

Od 2 nadporočnikov eden.

Dd 13 poročnikov eden.

### Čisto slovenski celjski pehotni polk št. 87.

Od 8 štabnih oficirjev govorila slovenski

dva.

Od 23 stotnikov pet.

Od 31 nadporočnikov šest.

Od 27 poročnikov trije.

Od 6 kadetov dva.

Od 3 vojaških zdravnikov eden.

Od 2 računskih častnikov eden.

Rezerva:

Od 54 poročnikov deset.

Od 33 kadetov šest.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. decembra.

### Dr. Ferjančič in razprtja skupna

#### akcija za koroške Slovence.

Na shodu v Kranju je dr. Ferjančič kaj malo povedal, a poizvedeli smo, da se to ne odgovarja resnici. Dr. Ferjančič je z nekakim preziranjem, katero mu kaj malo pristaja, v Kranju rekel, da ni maral dr. Susteršičevega imena poleg svojega na nujnem predlogu. Že to je dovolj karakteristično za tega moža. A stvar se je v istini pletla tako: Dr. Susteršič je v seji „Slovenske zveze“ predlagal z ozirom na znano domišljavost dr. Ferjančiča, naj se na čelu nujnega predloga v imenu „Slovenske zveze“ podpiše seveda kot prvi dr. Ploj, a drugi dr. Ferjančič. To je bil soglasni sklep „Slovenske zveze“. Dr. Ploj je to osebno takoj naznani dr. Ferjančiču z dostavkom, da hoče on (dr. Ploj) kratko utemeljiti le formalno nujnost predloga, a stvarno in obširnejše naj govoril dr. Ferjančič. S tem je bil zadovoljen tudi dr. Tavčar, ki sta ga pa v „klubu“ preglasovala dr. Ferjančič in Plantan. To je popolna istina. Iz tega popolnoma objektivnega poročila je pač jasno, kje je krivda. „Slovenska zvezda“ ni mogla drugače postopati. Pokazala se je skrajno kulantno, tako da ji je to priznal še celo dr. Tavčar, ki menda ni „klerikalec“. Tudi dr. Susteršič se je pri tej priložnosti pokazal ne le kot boljšega politika, ampak tudi kot boljšega rodoljuba in človeka, kakor pa dr. Ferjančič. Bodite v pouku onim obmejnem Slovencem, kateri še vedno ne morejo verjeti, da je slovensko-nemška zvezda prešla našim liberalcem že tako v meso in kri, da so za vsako večjo narodno akcijo popolnoma nezmožni!

**Frivolni odpadniki od krščanstva.** Izpisali smo popolnoma doslovno nekaj trditve iz „Narodovega“ članka: „O napredku in umetnosti“ ter dejali, da je to očiten odpad od krščanstva. Liberalci, slepari in psovare popolku, nam je nato odgovoril, da „se napenjam kakor žabe“, da so naši „duhovniki vseh zadnjih dvajset let lagali“, da „mi s krščanstvom samo barantamo“, da smo „šnopsarji v farovskih svinjakih“ itd. Nato mi čisto mirno še enkrat podajamo tu nesramne dokaze liberalnega brezverstva. Ti ljudje, ki še niso nikdar najmanjše koristne stvari iznašli v tehničnem oziru, pravijo, da morajo zaradi svojih tehničnih iznajdb od pasti od krščanstva! Ti ljudje, ki so v splošno kulturnem oziru tako zaostali in posroveli, da jih ni sram „Narod“ častiti kot svoje duševno korito, se drznejo reči, da jim njihov znanstveni napredek brani biti krist-

janom! Ti ljudje, ki so zavezniki oderuhov, trdijo, da „Kristusovi nauki o ljubsci do bližnjega nimajo v sebi življenjske moći!“ Ti ljudje, katerih voditelji so se včasih po dolenskih oštarijah ob volitvah hvalili, kako dobrí kristjani so, pišejo, da „bo svobodna misel kmalu kot zmagovalka izpodnila piedestal zadnjemu krščanskemu načelu!“ Krščanstvo, to prvo in najplemenitejšo kulturno silo, katera je iz divjakov naredila izobrazene narode, imenujejo ti ljudje „mrtilo!“ Mi se s takimi ljudmi ne prerekamo. Napisati bi morali cele knjige, če bi hoteli zbrati le del dokazov, ki govore nasprotno. A to trdim: S omislenimi! Našemu ljudstvu povejte, kaj ti ljudje pišejo, ki nam hočejo vladati!

**Pirc, plačaj!** Ciril Pirc se je jezik na shodu v Kranju, da je „klerikalna obstrukcija“ deželo toliko stala. Ali Pirc ni bral, da so katoliško-narodni poslanci svoje dijete darovali za koristne namene? Liberalni poslanci so pa vse vtaknili v žep in zdaj jokajo, kako škodo ima dežela. Pirc, plačaj, potem govoril!

**Poštene slovenske besede.** Tržaški „Novi List“ piše: »Na Kranjskem stoji vsa dežela pod utisom zaključenega dež. zpora. Dan na dan so poslanci in voditelji med narodom. Učijo ga, razlagajo mu svoje delovanje, poprašujejo po raznih njegovih potrebah in ga navdušujejo za daljne boje. Lepo je videti gospodsko suknjo poleg poštenega kmečkega jopiča; zares plemenito delo je naše domordne gospode, ki tako zbirajo in goji slovenske narodne moći. Kranjska dežela je srce vse Slovenije. Kakor je pri človeku vse odvisno od zdravega srca — tako je tudi osoda vsega slovenskega naroda odvisna od kranjskih Slovencev. Zato nam pa tudi ugaia, ko vidimo na Kranjskem živo borbo za svobodo in odrešenje delavskega in kmečkega stanu. S tem, da zadobe sirji sloji svoje človeške in naravne pravice, se pri njih ojači ponos in slovenska zavest. In le tedaj, ko bodo vsi, vsi slovenski ljudje do zadnjega pastirja stali v bojni vrsti — le tedaj bomo smeli računati na končno zmago. Zato, slovenski voditelji na Kranjskem le pogumno naprej!« — Gg. „Narodovci“, aka vam še ni slovenskih čustev zamorilo nemčurstvo, morate priznati, da so te besede resnične in da bi se vsak pravi Slovensec moral pridružiti boju katoliško-narodne stranke, za pravice slovenskega jezika.

**Slovenska krščansko-socijalna zveza pri delu.** Nedavno se je vršila v Mariboru seja pomožnega odbora „Slovenski kršč. soc. zveze“. Sklenilo se je več raznih stvari. Najprej se je pretresoval opravilnik za mladeničke in dekliške zveze, katerega o priliku priobčimo. Gleda podučnih govorov ter gradiva in virov zanje je bilo sklenjeno: 1. Izda se prej koselj „deklamatorij“ t. j. knjiga pesni za deklamacije, katero uredi tajnik »Pomožnega odbora“. Kdor ima kaj praktičnih nasvetov, naj jih pošlje „Zvezi“. — 2. Govorniki na podučnih shodih se prosijo, da vsak spiše nekaj kratkih govorov za mladeničke ali dekliške zveze, da lahko izda ljubljanska „Zvezda“ kakor najhitreje »knjige govorov za mladeničke in dekliške zveze«. — 3. Priporoča se, da govorniki sistematično obravnavajo razne predmete, n. pr. zgodovino, narodno gospodarstvo, občinski volilni red, socijalno vprašanje itd. — 4. Tedenski časopisi naj se pregledujejo in razlagajo, v njih je dovolj gradiva za govor. Udje zvez naj sami zbirajo, kar ne razumejo v časnikih. V čitalnicu bodi pripravljena škatljica; kar udje v časnikih ne razumejo, naj zapišejo na male listke in jih naj brez svojega podpisa vržejo v škatlico. Duhovni voditelji pregleda listke in ob podučnih shodih razloži udom neznane reči. — 5. Vsako pravno društvo si omisli knjigo. Poročilo o II. slov. katoliškem shodu v Ljubljani, katero naj posebno naši mladeniči dobro proučijo, da se bo vse naše giblji in deov-

nje vršilo na katoliško-slovenski podlagi. — Gleda knjižnic naših bralnih društev je bilo sklenjeno: 1. Zveza naj posreduje, da se prepotrebna knjiga za naša dekleta in za naše žene, »Vrla gospodinja« takoj zopet ponatisne. 2. »Zbirka katoliških iger« naj se pridno nadaljuje in se naj v kratkem izda V. zvezek. V tem oziru je že leti, da vsak, kdor že ima v rokah kakoprestavljeni slovensko igro, jo pošlje »Zvezi«, da jo prepiše in potem uvrsti v izdajo iger. Posebno pogrešajo naša društva knjige, v kateri bi bili kratki nastopi, komični prizori itd. Kdor ima kak tak prizor ali šaljivo nastop, naj ga nemudoma pošlje. »Slovenski krščansko-socijalni zvezi« v Ljubljano, da se za prihodnji predpust izda primerno knjizico. Gg. humoristi, blagovolite na tem polju pomagati, »Zvezi« in hitro spišite kaj šaljivega! — 6. Lampetovi »Drobčini« in knjizice »Naši liberalci« je še, precej v zalogi in jih lahko dobé naša bralna društva zastonj; povrni treba le poštnino. Naslov: Lukš Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani. 6. »Zveza« izdajim enik v katoliškem duhu pisanih knjig. Imenik uredi Evald Vračko, kaplan v Jarenini, njemu naj založniki pošiljajo knjige v pregled. — 7. »Zveza« naj razpiše nagrado za igro, primerno za kmečke odre, ki bi povedarjala posebno našredni moment. Gg. pisatelji, resno premisljajte o tem. Ena igra naj bi bila samo za dekleta, ena samo za fante. Slovenske meje potrebujejo take igre, zato bi oni pisatelj, ki bi kaj takega, res primernega in navdušujotega spisal, pridobil si velikanski zaslug za narodno probubo in za probubo narodnega ponca. — 8. Pozdravlja se namera »Zvezda«, ki misli za leto 1904 izdati »koledarček« za mladeniče, posebno za tajnike naših društev z navadno koledarsko vsebino, s primernim podučnim gradivom in zapisnico.

**Kje pa je »kletvina?«** »Slov. Nar.« včasih kaj rad pozabi. Pisal je nekaj časa venomer, da je katoliška cerkev splošno in enako volilno pravico »prokiela« in da so izobčeni vsi katoliškonarodni poslanci. Na naš poziv, naj nam to »kletvino« citira, je pa pogumni liberalci umolknili. Ali bo to izmodrilo liberalce, ki vse lepo verjamejo, kar se jim kdo v glasilu »inteligence« nalaže?

**Liberalna teorija in praksa ali discipliniranje učiteljstva.** Na mestni realki v Idriji je učitelj iz ljudske šole podučeval petje ter si s tem prislužil par stokronic po strani. Ko je bil na Gorah nad Idrijo misijon, hodil je ta učitelj tudi nekoliko pomagat na kor, kjer je igral na harmonij in vodil petje. Ravnod tedaj namreč v Idriji na ljudski šoli radi bolezni ni bilo pouka. Tako je nesreča hotela, da je zamudil eno uro petja v realki. Pa nihče mu ni črnih besedice. Bodel pa je naši liberalci kajpada misijon. Pretečeni teden je bil učitelj bolan, tako, da tudi v ljudske šole ni mogel. Seveda tudi ni mogel poučevati v realki one dni. Nameraval je zamudo radi bolezni doprinesti ob drugih dneh. Sedaj mu ne bo treba. Graje sicer ni dobil nobene — ampak kar o dnu pustili so ga. 1. decembra je dobil dekret, da je z istim dne om svojo službo radi »zanemarjanja pouka«. — Kaj tacega sem ore pač zgoditi le ljudskemu učitelju, — ako mu liberalci rezijo kruh. Vsakega drugega bi bili za prvikrat večjemu grajali, tudi zaslišali bi ga bili, da ima priliko zagovarjati se — le za učitelja — družinskega očeta — imajo liberalci samo eno palico, odpust brez vsakega zaslišavanja. Kaj neki poreči »Učiteljski Tovariš«, ki toliko piše, kako klerikalci preganjajo učiteljstvo, k temu slučaju? Kaj poreči? Najbrže nič — ker srečni dediči discipliniranega ljudskega učitelja je »Tovarišev« urednik Gangl. Poverili so njemu sedaj pouk v petju na realki in seveda tudi onih 300 K., ob katerem je nekdanji kolega — ljudski učitelj. Mož

je sprejel. Gangl bo sedaj še globočje lahko pomočil pero in še ognjevitejo pisal kak članek v »Tovariš« o stanovski samozavesti, kolegialnosti, pa tudi — kruhborstvu. In liberalni kolegi mu bodo hvalo klali, saj je Gangl največji zagovornik učiteljstva, žal, kakor je videti — manj v praksi. K 2700 K jih ravno prav pride še 300, da je bolj okrogla številka 3000. Ljudski učitelj ima dosti 1400 K. ssj je družina številnejša. Kaj pravite učitelji k temu »kolegu«, ki vas kliče, da nosite svojo kožo na trg po shodih ter vas pošilja »na boj nad divje Amonite?«

**Resnične besede.** »Nas Dom« iz Maribora piše: »Na Kranjskem stori katoliško-napredna stranka zelo veliko za politično izobrazbo priprtega ljudstva. Predzadnjo nedeljo je priredila 18 shodov, zadnjo nedeljo pa 4. Na vsakem shodu zahtevajo volici burno splošno, enako in naravnostno volilno pravico. Tudi pri nas bi bilo treba delovanja v smislu katoliško narodnega programa, a še smo preveč navezani na stare liberalce, ki se boje dela in politične izobrazbe med ljudstvom!«

**Osebnosti v »Slovenskem Narodu«** Dobili smo naslednje pismo: Slavno uredništvo! Prosim blagovolite v svoj cenjeni list sprejeti sledeče vrstice, kot odgovor na napade na mojo osebo v »Slovenskem Narodu« pod naslovom: »Slovenec in deželna blaznica«. Že tri in pol leta me osebno neki dopisnik grdo in predzno napada, akoravno nikdar nisem bil v nobeni zvezi z raznimi dopisi v Vašem cenjenem listu. Iz vseh dopisov se vidi le sovraščvo; dotični dopisnik nima niti toliko poštenja, da bi se podpisal ali pa podal s svojim imenom podpisano pismeno tožbo na pristojno mesto, in tako rešil moj oddelek. Dotičnemu dopisniku v kratko povem: 12. leta sem v deželni službi, in če mi Bog da zdravje, ostanem na svojem mestu še 30 let. Svojega 20 ur trajajočega prostega časa vsak drugi dan sem jaz gospodar, in ga bodem vedno uporabljal na korist svoje številne družine. Deželna plača mi nikakor ne zadostuje za odgojo petih otrok. Nihče ne more od mene zahtevati, da bi po 12 letnem službovanju začel z obiteljo stradati, v času ko vsak vinar nujno potrebuje za vzgojo otrok. Zaslužek pri bolniških blagajnih v Vevčah mi je vendar bližji, kot pa da bi hodil vsak drugi dan v Ljubljano ordinirat, kakor se mi je to od visoke predstojne oblasti svoj čas svetovalo kar bi me utegnilo vsaj nekoliko kvalifikirati, ne glede na mojo izjavo, katero sem podal svoj čas v »Slovenskem Narodu«, v kateri so dokazi o moji kvalifikaciji. Zavodno službo sem in bodem še nadalje tako izvrševal, da se nobene preiskave ne bojim. Na daljnje take napade se ne bom oziral, niti se ne bom posluževal svojega stanu nedostojnega in zavrnatega orodja. Na Studencu, dn. 4. decembra 1903. Dr. Stevo Divjak, zdravnik.

**Prememba posesti.** Govori se, da je kupil red Marijnih bratov iz Gradača Kupljenovo in Rantašovo posestvo v Selščih pri St. Juriju ob Ščavnici ter misli tam graditi solo in samostan.

**Zametena pota.** Kakor se namjavila z dežetje, je sneg po hribovitih krajih zametel poto tako, da je ljudem in otrokom zaprta pot do cerkve in šole. Solski pouk je vseled tega malo obiskan.

**Knezoškofovi zavodi.** V prostorih te stavbe se zdaj pridno izvršujejo razna dela obrtnih strok, tudi tlakovanje, montiranje kuriave itd. — **Novice iz Amerike.** Poročil se je v Newburgu Franc Podlesnik iz Radeč pri Židanem mostu z gdč. Tončiko Volčanšek s Stajarskega. — V Calumetu se je poročil Janez Kolbezen iz Loke, župnije Črnomeljske, z gospicom Ano Matkovič iz Kvasice, župnije Dragatuške. — Istopom se je poročil naš rojak Michael Mervič, rodom iz Jurnevasi, župnije podgrajske na Dolenjskem, z gospicom Marijo Lovrenčičevi iz Kvasice, župnije Dragatuš. — Ženska — indijanski glavar. V New Yorku je umrla gospa Converse, ki je bila glavarica šestih indijanskih rodov. Vseh šest rodov je prisostvovalo pogrebu. — Nova slovenska cerkev v Wankegan Il. je bila slovensko blagoslovljena 26. t. m. — Ponesrečeni rojaki. V Claridge, Pa., je umrla Marija Sinkovic. Raz-

Dalje v prilogi II.

počela se ji je svetika s petrojem in zabilo je opcklje po celem živcu, katerim je po 11dnevnem trpljenju podlegla. Stara je bila 28 let in doma iz Poljen pri Kresnicih. Istočasno je ponesrečil Josip Tehovnik, 27 let star, doma iz Gračnic na Šp. Stajarskem. Padel je znak, kakih sedem devljev glibčko in si zlomil tūnik. — Ponesrečil je na Mchišku Molec, doma iz Kotar pri Starjem Trgu. — Odlikovan rojak medicinac. Naš semeški rojak Martin Ivec, ki bo skorom promoviran doktorjem zdravilstva, je bil dne 10. nov. t. l. in enoven domačem zdravnikom v „The Frances E Willard National Temperance Hospital“ v Chicagi, dasi bo svoje uke završil šele dne 20. dec. t. l., a njegov šolski uspeh spričuje njegovo sposobnost za čmenjeno službo in zato je bil izbran in sprejet namen. — Umrl je v Clevelandu in delno načrtnih slovenskih Amerikancev. Jožef Turk. V Gallup N M je umri 40letni Jakob Tratnik, doma iz Žrov. V Ameriki je imel posestvo in goštino. — Ponesrečil je v Newburgu pri nekem stroju rojak Jožef Materol. Ratjen je nevarno. — Obsojeni Slovenci. Franc Leskovec v Clevelandu je bil zadnjo stotočno zjutraj obsojen v prisilno delavnico, ker je pred nekaj meseci v preteju zahodel Slovenca Komidara, da je ta skoro drugi dan za tem umrl. — Stevič Mohorjanov se je v Clevelandu pomnožilo za 113. — Dvorano za slovenska društva bodo zgradili Slovenci v Clevelandu.

— »Domovino« je včeraj celjko državno pravosuđe zepet zaplenilo in dlanaka »Korfičevje nas zepeti!«

— **Tri mesece brez plače.** Iz stajarskih učiteljskih krogov se poroča: Ne vemo kaj to pomeni, ali res je pa vendar, da provizorični učitelji, čiromca učiteljice že tri mesece niso dobili nakazane svoje borne plačice. Ne vemo, kaj je temu vzrok in čemu se nam plača ne izplača. — Malo čudno se čuje ta pritožba, nekako tako kakor ena tujičnikov, ki v Makedoniji organizujejo turško cržništvo.

— **Nagloma umrla** je v Gorici 50 let star Ang. Bizjak.

— **100% doklade.** V Idriji je na občinski deski nabit skep zadnje občinske seje z dne 30. novembra t. l. da se s prihodnjim letom zvišajo občinske doklade od 50% na 100%, torej ravno za polovico. V nedeljo bo v tem oziru javen shod, da se ljudetvo izreče, kaj misli o tem. Uradniki so bili pač obveščeni že naprej, kaj se boste sklepalo, zato so se odtegnili. Zvišale so se doklade v ta namen, da bi občina zidala delavske hiše. Sedaj manjka denarja, dasi je realka izgrajena. Občina bo imela 81.000 K več dchodkov. Ako bo ta sveta porabljena v resnici za zidanje delavskih hiš, bo že, pa dvomimo. Vse kaže, da so delavske hiše le bolj pretveza, za katero se skriva — pomanjkanje denarja. Zupanov predlog je bil sprejet, ker so tudi od župana tako zopernih „klerikalcev“ bili 4 zanj glasovali. Kadar bodo volitve v stavbniški odsek, ali v pregledovanju računov, bodo za plačilo že obrčani.

— **Službo poštnega ekspedijenta na Dobrovi pri Ljubljani** je c. kr. joščno ravnateljstvo v Trstu podelilo gdč. Mariji Rant, dosedanji poštni upraviteljici dobroski.

— **Slavnostna božičnica** se priredi v „Narodni dom“ družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Rupertu pri Velikovcu na kvartno sredo, dne 16. decembra 1903. leta, ob 2. uri popoldne.

— **Narodove laži.** Iz Šmartna pod Šmarino goro se nam piše z ozirom na surovi in lažnji »Narodove« napad na g. Sraja, posnnika in gostilničarja in l. obč. svetovalca: »G. Jeras (Sraj) se ni potegoval za župansko čast; pač pa je ravno en največ prijatelj, da je zopet izvoljen vrh gospod Alojzij Tršan. Gospodu Jerasu vsa čast!«

— **Popolni nedeljski počitek** je vpeljala zavarovalnica »Assicurazione Generale«, ki prihaja tozadenvi inserat v danasnem našem listu.

— **Razpisani gozdarski službi.** Pri politični upravi Primorja je razpisana služba c. kr. logaria v III. plačilnem razredu, eventuelno logarskega (gozdarskega) pomočnika. Sutna logarja je spojena z letno plačo 1000 kron, zakonito aktivitetno doklado, potnino 200 kron, prispevkom za monturo 50 K in pisarniškim pavšalom 24 kron. Služba logarskega pomočnika je spojena z letno plačo 800 kron, potnim pavšalom 200 kron in pisarniškim pavšalom 20 K. Obe službi se podelitev provizorično. Presitelji morajo dokazati šolsko načrbo, znanje nemškega ali slovenskega, eventuelno italijanskega jezika, in dosedanje službovanje. Prošnje je vložiti do 31. decembra na namestništvo tržaškem.

— **Kaj se je že vse v Kranju polo.** Iz občevsino in zbabro društvo v Kranju priredi v nedeljo dne 6. dec. t. l. v

društvenih prostorih pri Samiju predavanje. Predava g. dr. Debevc: »Kaj se je že vse o Kranju polo?« Ker bo predavanje, kakor vselej, zanimivo vabi člane in prijatelje društva k obilni udeležbi odbor.

— **Častnim občanom** je obč. svet v Litiji izvolil višjega okrajnega zdravnika g. dr. Ignacija Pavliča, ki deluje 25 let v občini.

— **Hrvatske novice.** Povodenj je v Zagoru. Vsled silnega dežja so narašle vode in prestopile bregove. Pri Vel. Trgovštu je razdrila železniška praga. — V Bosni je povodenj grozno pustošila. V Višehradu je porušila več hiš. Skozi Gorazd teče Drina; poplavila je več mesto, in iz nekaj hiš se je prebivalstvo izselilo, v strahu pred vodo. — Hrvatski akademiki muzešmanskega veroizpovedanja na zagrebškem vsečilišču so izdali oklic na muzešmansko prebivalstvo Bosne in Hercegovine, v katerem zahtevajo skupne skoje za versko in kulturno avtonomijo. — Srbska grško-orientalska sinoda je sklicana na dan 10. decembra, kadar se poroča iz Karlovega. Na dnevnem redu bo v prvi vrsti posvetovanje, kdo naj bo srbski škof v Temešvaru. — Delavka predavanja se vrše v Zagrebu v ureništvu »Gospa Naroda«. — Ljudska shoda se vršita drugi teden v Novih in Bribirju za finančno samostalnost in ustavne pravice. — V zadevi ustanovitve hrvatske kadetne šole za deželno brambo sta varazdinski in modruški rieški komitet sklenila predložiti reprezentacijo deželnim vladi in skupnemu deželnobrambnemu ministru. — Solo z a natakarje s hrvatskim poučnim jezikom ustanovi v Zagrebu društvo natakarjev. — Svoje glasilo si ustanove hrvatski natakarji in gostilničari. — Astronomski obseruatorij otvoril hrvatsko naravoslovno društvo v Zagrebu. — Guglerjev z a k l a d. Titularni škof in nadprošt P. Gugler v Zagrebu je društvo sv. Vincencija Pavlja daroval tri obligacije v vrednosti 5000 kron. Vsakoletne obresti tega zaklada se razdelijo med reveže. — Grof Khuem — bosanski minister. Iz Dunajca javljajo: V krogih, ki stoe blizu skupnega ministrstva zunanjih del, se govori, da se namerava razdeliti skupno ministrstvo financij ter ustanoviti posebno ministrstvo za Bosno in Hercegovino. Prvi minister bi bil Khuem.

— **Stajerci in »Narod« — dva bratca laži in blaža.** Slovenjgrški nemčurji se grozno jezijo, da slovenska zadruga tako dobro prospева in da sloverski kmetje ne hodijo več radi k nemškatarskim trgovcem, odkar imajo lastno zadrugo. Valedtega so zlobni nemčurji v »Stajercu« in drugih nemških listih razglasili naenkrat obrekovalni glas, da je zadruga v konkurzu. To je sevedu laž in »Stajercu« se je bilo treba dati, da bo tožen. Tožba pa se je zbal in v zadnji številki mora nemčurski junak vse preklical, kar je pisal ter se s tem pred lastnimi brači postaviti za lažnika. »Narod«, ki napade na slovenske brate posnema iz nemčurskega »Stajerca«, seve ni tako pošten, da bi preklical. Pač pa je bil »Narod« tako podel, da je s tem lažnjivim napadom delal reklamo za nemške trgovce. Tako »Narod« vzdržuje nemškatarske laži! — »Narod« sploh vse svoje napade bodisi na cerkev ali na naša društva posnema iz nemškatarskih listov. To so viri slovenske intelligence! — Neresnična je tudi »Narodova« novica o kmetskih državu v St. Jakobu v Slovenskih goricah. O tem društvo pravi, da je bil konsum, a vsak Stajerc, ki se nekoliko zanima za naše gospodarske razmere, ve, da je to bila kmetska zadruga v čistem pomenu besede. Likvidacija se je izvršila pri St. Jakobu docela prostovoljno, nevarnosti ni bilo nobene.

— **Tretjič radi umora arretiran** S Solnograškega poročajo, da je bil v Mittersillu že tretjič arretiran delavec v kamnolomu Martin Dolenc s Kranjskega, ker ga sumijo, da je izvršil roparski umor na Mariji Hiertel. Poleg Dolanca sta radi sokrivde arretirana Franciška Hofer in Ivan Schweiger.

— **Slovenski List — preneha.** Po roča se nam, da z novim letom preneha izhajati »Slovenski List«. Preskrbljeno je, da vrzel za njim ne ostane odprta.

— **Razmere v Istri** se za Slovane obračajo na bolje. Hrvatska zmaga v Roču, v starem gnezdu istrskih »šarenjakov«, je za Slovane velikega pomena. Te volitve so velike važnosti za vso zapadno Istro in so dosedaj odločevalne pri državno zborških volitvah za kmekko skupino in za peto kurijo. Upati je, da si pridobi naša stranka v Istri na prihodnjih volitvah 2 poslanci za državni zbor.

— **Pogorelc v Srednji vasi.** Škodo so pogoreci cenili zopet — orožniki, kajti v Avstriji so sploh crožniki prvi storkovniki in najzanesljivejši informatorji vlade v vseh stavbeh. Ti so cenili le mimogrede in za polovico prenizko. Izvedeli smo, da je

stanje pogorelcov tako: Škoda znača najmanj 125.450 K. Zavarovalnina je 16.000 K. Dolga pa imajo pogoreci 18.700 K. Iz tega vsakdo vidi, kolika je potreba, v kateri so pogoreci. Beležili bomo hvaležno vsak dar, ki ga dobe naši Bohinčci.

— **V Ameriko odpotoval** je posestnik v Štefanji vasi g. Franc Povše, po domače Straš.

— **99 mrljev k pogrebu nesel — kot stotega pa so njega nesli.** N. Brez pri Ptaju je umrl nagle smrt devijar Franc Popl v 43. letu. Ob devetih zvečer je še živel, ob jednjih pa je bil že mrtvev. Zadeva ga je sršna kap. Bil je velik prijatelj Žganja; še zadnji dan si ga je precej privočil. Zopet dokaz, da Žganepivec nobeden naravne smrti ne umrje. Varujmo se Žganja! Opomniti je vredno, da je 99 mrljev k pogrebu nesel, kot stotega pa so njega nesli.

— **Hedervaryjeva žrtev.** Kaplen Šuster, ki je bil pred zagrebškim sodiščem radi dogodkov na Hrvatskem obsojen na več mesecev ječe, je srečno došel v Allegheny v Ameriki, kjer so ga Hrvati navdušeno sprejeli.

— **Iz Vidma ob Savi** 4. dec. t. l. Do danes nismo še imeli to zimo sreča v našni krasni dolini; a nočej je začelo snižiti in gre že celi dan. Zapadlo ga je že čevelj visoko. — V naših goricah, v katerih je vino letos izborno, se dobri še mnogo vina, od 16–20 kr liter. Kupec, pride, ne ustrasti se daljave; a še manj pa nizke cene, ker vino je izborno. Kdor želi pokušajo, naj se obrne na Rd. Starča, Videm ob Savi; on bude vsečemu drage volje po strege.

— **V Mali vasi** pri Ježici so dobili 4. t. m. v neki supi mrtvo beračico; baje je bila pisanja. Pravijo, da je iz Rudnika.

## Ljubljanske novice.

**Slovenci in Makedonci.** Včeraj zvečer se je v Mestni dvorani sestavil odbor, katerega naloga bo prideti tudi mej Slovenci akcijo za pomoč bednim Makedoncem. V odboru sta zastopani obe slovenski stranki. V kratkem izda odbor sklic na slovenski narod. Predsednik odboru je g. Vaso Petričič, podpredsednici sta gospode dr. Tavčerjeva in gospoda Pollakova, blagajnik je č. g. župnik Al. Stare, tajnik pa g. dr. V. Ravnhar. — Jutri ob 1/11 ur in določenih prostorih v veliki dvorani »Mestnega Dom« iz Makedonije došla slovenska brata: gg. makedonski poročnik Stojančev in g. Orlovec. Vsak zaveden Slovenc v Ljubljani naj prihiti jutri dopoludne v »Mestni Dom« pozdraviti draga brata iz Makedonije.

Prihodnja seja občinskega sveta bo v torek, dne 15. decembra t. l., ob petih p. poldne.

**Ogenj v Eurovi pisarni.** V noči od 3. na 4. t. m. nastal je v komptoarju Auerjevičev dedičev na dosedaj neznan način ogenj, ki je určil pisalno mizo in zlato uro in vrežico. Skoda je okoli 400 kron. Ogenj je zjutraj opazil hlapec, ki je potem z drugim hlapcem in delavci ogenj pogasil.

**V Ameriko** se je odpeljalo včeraj 50 oseb.

Iz Amerike se je vrnilo včeraj v Ljubljano 60 oseb.

Iz Nemškega se je pripeljalo včeraj 150 delavcev, oddejalo pa se jih je tje spet 50.

**Star veteran.** Umrl je dan 3. decembra t. l. v Ljubljani v Županiji pri Vrhpolju Graščina Luthiey in A. Forjančič na Šapu, Fr. Kavčič v Š. Vidu, Km t. društvo in gospa J. Schwicker v Vipav, V. Pfeifer in A. Rupert v Krakem, A. B. Žič v Goleku, A. Š. Žej in M. M. Šuler v Gori Š. Lovrenču, E. Wutscher v Brezovici pri Š. Jerneju, vitez pl. Langer v Bršlju pri Novem mestu, Pečarič in Pezdirc v Drăsich in več drugih. Tukajšnji vinski trgovec g. J. Gračar je razstavil 17 let starega belega Dolenca, gospa E. Wutscherjeva pa celo 24 let starega Dolenca, in gospod Habe z Goč 4 leta starega pikolita (t. j. iz sušenega grozdja napravljen sladko vino). Razna mnogo navadnega, namiznega vina je več sortiranih čistih starih in novih vin in sicer: dva- in triletni renški rizling, lanski in letosni zelen, rulandec, silvanec, beli burgundec in italijanski rizling ter korment, dalje letosnja kraljevina, pisnjola, Šipka in dr. Vsa vina, izvezniški pikolit, se bodo točila po doseganjem običaju; pikolit pa le v steklenicah à 1/4 litra. Kuponi z desetimi listki à 10 v. se dobe koj pri vhodu. Radi pravilne poskušnje so vina razvrščena po krajih, moči in dobroti in sicer so v prvem oddelku na desni dolenski nova, v drugem oddelku na sredni dolenski nova, v tretjem oddelku pa sredni vipsavka in stara dolenska, v četrtem oddelku pa vsa stara vina in pikolit. Ker je namen te kleti prekušati razna vina ter posredovati med producentom in konsumentom, se smejo kupci neposredno obrniti do vodstva te kleti in vsakojaka tozadna pojasnila in naročitve se bodo dala, odnosno izvršila brezplačno, kajti tu se ne gre za lastno čast ali dobček, marveč edino le za povzdigo vinske kupčije in pridobitev, oziroma obranitev dobrega imena kranjskemu vinskemu pridelku.

Magistratove odredbe radi nastopivše zime se glase: 1. Kedarkoli zapade sneg, ga je brez posebnega naročila oblastva nemudoma, in če zapade ponoči, vsaj do 7. ure zjutraj s trotoarjev, oziroma tam, kjer trotoarjev ni, vsaj eden meter na široko od zidu ali plota skidati in pomesti proti sredil ali trgov. Ne gre pa na cesto zmetavati večjih kupov tacega snega, ki je zdrčal razstreho, niti onih, ki se nabirajo po hišnih dvoriščih, temveč zvoziti jih je v Ljubljano.

— 2. Ob južnem vremenu je skrbeti za to, da na trotoarjih, sploh na potih ob hišah ne stope luže in da se ne nabere blato; če je tega treba, je po večkrat na dan počediti pred hišami. — 3. Kedar zmrzuje tako, da po tleh polzi, je po požlebnico po vsem trotoarji, na drugih pešpotih poleg hiš pa najmanj eden meter na široko takoj, oziroma vsaj do 7. ure zjutraj nasekat in v stran zmetati, postrgano pot pa, če treba, po večkrat na dan dobro potresti s peskom, prstjo ali kako drugo tako stvarjo. — Kdor se ne bo zmenil za ta določila, bo ostro kaznovan po ces. naredbi z 20. aprila 1854. leta, vrhutega pa bo magistrat izvršiti dal dotično opuščeno ali nemarno izvršeno delo na zanikernega gospodarja troške. Magistrat deželnega stolnega meja Ljubljane.

Napisi v Ljubljani. — Svoji k svojim! »Narod« peče in peče, ker imamo mi proste

»Zvezdi« je našel včeraj šolski učenec Ivan Hafner iz Vodmata, zlat poročen prstan. — Katarina Ahlin, kramarica, stan. v Kolodvorski ulici št. 26, je našla včeraj na Miklavževem sejmu srebrno uro in verižico.

**Poprave v starem porotnem poslopji.** Predelave in rekonstrukcije v starem porotnem poslopji v Hrenovih ulicah bodo stale 6000 K. Tudi prostore za glavni davčni urad (oddelek mesto Ljubljana) na Vodnikovem trgu bodo primerno predelali. Oboji uradi se preselijo baje šele spomladni v nove prostore.

**Snežni plug električne cestne železnice** je včeraj popoludne na obeh progah odmetaval s tira sneg.

roke in nam noben spodpisanim faktom nemško slovenske zvezze ne more zamšti ust. Naš boj za slovenske napisne v Ljubljani mu je posebno neljub. Mi zahtevamo, da se kaže tudi na napisih spoštovanje do našega naroda. Pred vsem smo zahtevali v napisih stroge pravilnosti do slovenskega jezika, katere pogrešamo celo pri kandidatih in prvih možeh na rodno - na predne stranke, ki imajo samonemške napisne. »Narod« seveda si ni upal nastopiti proti tem samonemškim napisom, ampak kritikoval je napis »Katoliške bukvare«, ki ima dva slovenska napisna in iz prejšnjih starih časov tudi mal nemški napis. Le čudimo se, da se v istem času ni zaletel tudi v velikega »Slovana« župana Ivana Hribarja, ki je na »Kreditno banko« dal poleg nemškega celo laški napis. Kar se tega tiče, je prevzel vodstvo »Katol. tisk. društva« še le nedavno nov odbor in čuli smo že davno prej, predno je »Narod« priobčil dotični dopis, da bo ta odbor vsestransko spolnil svojo dolžnost. Ali ne ve »Narod«, da imajo drugi zavodi »Katol. tisk. društva« samoslovenske napisne in da so tudi v škofiji samoslovenski napisni, kar se o »narodno-naprednem« magistratu ne more reči. »Narod« bomo imeli še priliko vprašati, kdaj bo raz »Kreditno banko« izginil troježni napis in raz prodajalnic »Narodovev« samonemški napis. Ako »Narod« hoče biti vesten in slovenstvu res kaj koristiti, tedaj naj priobčuje seznamek vseh krivičnih napisov v Ljubljani brez ozira na desno in levo. Mi pri tem ne gledamo nič na zamero. Tako naj storiti tudi »Narod« in koristil bo nekaj narodni stvari. Toda, bojimo se, da tudi v tej zadevi bo »Narod« hotel igrati na rodno hina všeino. »Narod«, česar stranka pod roko oddaja dela na magistratu tujim tivrkam, grmi na nas, da je zidarska dela oddala »Katoliška tiskarna« pri prenovljenju svojega poslopja Nemcu Trummleru, kleparska dela pa Nemcu Kornu. Mi pa odgovarjamo, da je novi odbor oddal zidarska dela gospodu Simonu Treotu, ki jih je tudi izvršil, že od prej je pa imel neko delo gospod Trummler, ki je pa sam na svojo roko dal kleparska dela Nemcu Kornu. Naše stališče je, da načela, katera zastopamo v listu, se morajo povsod izvrševati, in to tudi od svojih somišljenikov odločno zahtevamo. Naj bi tako odločno zahteval tudi »Narod« od svojih, in marsikateri narodni grehi bi se odpravili. Prav nič bi ne škodilo nobenemu našemu somišljeniku, ako bi pred oddajo kakega dela povprašal v našem uređništvu, kak je oni, kateremu nam eraval delo oddati. Tako bi pošteno domače občinstvo imelo mnogo več dela. »Narod« pa priporočamo, naj dobro okrega župana Hribarja, ki je dela pri svoji hiši oddal Nemcu in celo po posojilo šel h - Kranjski hranilnici. Gospodje, ki so v tezni zvezzi Nemci, naj pomedemo najprej pred svojim pragom, predno bodo hodili se pritoževati pred naše prage.

Umrli je v dež bolnici Franc Zemljjan.

## Izpred sodišča.

### Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

**Ubitt huzar.** Pri letošnjih vojaških vajah, vršenih se meseca avgusta na Gorenjskem, imeli so tudi Bitenčani nastanjene vojake. Dne 17. avgusta t. l. našli so pa ljudje v Zavrelm vrtu v Zgornjem Bitnem truplo ubitega huzara Daniela Vorata. Po orožniškem zasedovanju se je kmalu dognalo, da je pravi ubijalec 19 let stari France Kalan, po domače Sokov, posestnica sin v Spodnjem Bitnem. Obdolženec sicer dejana na taji, in navaja, da se je ustavil dne 16. avgusta zvečer nekoliko vijen domu gredé v Vindisharjevi gostilni v Srednjem Bitnem ter se priselil v uto k domačim fantom; sedel je ob vogalu mize tako, da je stegnjene noge držal iz ute, in ker je bil truden, se je naslonil na desnico in zadremal. Nasenkret je čutil, da mu je nekdo potegnil iz žepa uro z verižico in stekel proti cesti v zgornje Bitne. V tem je on planil kvišku ter stekel za dotičnikom, kojega je že kaških sto korakov dohitel in videl, da je to vojak; nato sta se spoprijela in padla tako, da je ležal vojak na njem, in ker je bil vojak močnejši od njega, zadal mu je v silobranu z nožem rane. Po tem dejanju se je vrnih v Vindisharjevo gostilno, kjer je rekel, da je enega vojaka »zazahnil«. Porotniki so bili prepričanja, da je France Kalan dejanje v silobranu storil in so to vprašanje eno-glasno potrdili. Sodni dvor je natobdolženca obsodil zaradi prekorodenja silobrana na pet mesecov ostrega zapora, poostrenega z enim postom in trdim ležščem.

### Izpred novomeškega okrožnega sodišča.

Franc Jelčič, 16 let star, doma iz Dobnega, občina Kapelle pri Brežicah, je tožen, da je na Angeljsko nedeljo sunil Julija Na-

moraša z nožem pod rebra tako močno, da je isti v nekoliko minutah preminul. Toženi, ki je bil že opetovanjo kaznovan in kateremu daje županstvo slabo spričevalo, je omenjeni dan brez vsacega povoda napadel brata Julija in Roberta Namorša in Jožeta Jazbeca. Ti so se omenjeni dan kopsli v Savi. Priča Jožef Jazbec 13 let star, iz Četeža ob Savi pripoveduje, da je toženi jožel brez povoda v čoln, v katerem so se vozili, metati kamenje. Priča je dobro videl, da je Jelčič imel nož v žepu. Brat umorjenega pravi, da je res z lato udaril toženega, a le zato, da bi odbil smrtnosni udarec. Vendar pa je čul, da je Julij zavpil: »Zaklan sem«. Fantje so nato pred Jelčičem zbežali. Julij Namorš je storil komaj kakih trideset korakov, pa se je zgrudil mrtve na tla. Na vprašanje gospoda sodnega svetnika, če je moral Jelčič iti v cerkev mimo njih, odgovori priča, da ne. V cerkev držita dva pota. Priča Matija Pangeršič iz Dobnega potrdi, da je Jelčič res nekdo udaril po roki. Tudi pozna nož zatoženega. Ko še Marija Volk potrdi, da je toženega prejšnji dan videla brusiti nož in da je bil nož ravnotak, kakršen corpus delicti, zasišta se še dva izvedenca dr. Vavpotič in De-franceschi, ki soglasno izjavita, da je bila prizadeta rana absolutno smrtnosna, mali so porotniki vprašanje glede uboja so glasno potrditi. Sodni dvor je obsodil Fr. Jelčiča na 4 leta težke ječe.

**Izpred celorškega porotnega sodišča.** Puškar Jožef Vernik iz Borovljek je bil radi nenavnosti obsojen na 5 let ječe, njegova rejenka, Ana Traunig, pa na 14 dni strogega zapora. — Radi uboja je bil 38 letni delavec Jožef Mazgon obsojen na sedem let ječe.

### Izpred deželnega sodišča.

Otrok se je opekel. Kat. Zupin, posestnika žena, je dne 5. septembra kuhalo zajtrk, mož je pa otavo kosi. Ogenj je gorel v peči, pred pečjo je bilo meter široko ognjišče, kamor je posadila dve leti staro hčerko Nežiko. Medtem ko je šla prešče opravljati, zaslisi otročje vpitje, urno leti k otroku in vidi, da mu obleka gori, katero je hitro pogasila; vendar je dobil otrok tako hude opikevine, da je drugi dan umrl. Sodničko jo je obsodilo na deset dni ostrega zapora — Specedega na padel. 63 let stari vžitkar Janez Egenberger je dne 6. septembra dopoldne na nekem travniku pri Preski spečega in precej vinjenega delavca Petra Košenino zato, ker je bil že dalj časa jezen nanj, z nožem sunil v desne nadlakti, potem se pa odstranil. Obsojen je bil na pol leta ječe. — Zaradi jeze na padel. Jakob Jager, posestnik iz Lendola, je jezen na Andreja Karuza, ker si je domisleval, da je ta kriv, da je moral v neki pravdi pričati. Jager ga je dne 1. t. m., zvečer ob 10. uri s kolom trikrat po glavi udaril in ga z nožem v desno roko sunil. Jager je bil vsled tega obsojen na 4 meseca ječe. — Ubežnika skrivali. Janez Avsenik, črevljar v Gor. Veternem, je iz zaporov okresišča pobegnil, kjer se je nahajal v preiskavi zaradi hudoštevja javne sile. Valentijn Merkun je svoji ženi Mini povedal, da čaka Janez Avsenik v gozdu, kamor mu naj njegova žena Marija prinese obleko, kar je ta tudi storila; ko so jo orožniki vprašali, kje da je njen mož, je odgovorila, da ne ve. Janez Merkun mu je še črevlje zakral in nato je delal pri vdovi Heleni Snedic v Gor. Veternem, ki mu je dajala hrano in plado. Sodničko je obsodilo zaradi hudoštevja pri pomoči Tineta Merkuna na 14 dni, njegovo ženo Marijo na 10 dni, Heleno Snedic na 3 tedne, Marijo Avsenik na osem dni in Janeza Avsenika na dva meseca ječe. — Tatkuje in nene. Ni ga zlepa človeka, da bi bil kuram tako nevaren, kakor je 23 let stari Tine R-bolj z Ježice. To je sploh znano po vseh bližnjih vaseh. Ponoči na 6. novembra se je splazil v Jakopičev hlev, kjer je bilo 6 kokeši in petelin, a pes, ki je pričel lajati, ga je izdal. Gospodinja vstane in grez lučjo gledat v hlev, a tat je znotraj tiščal vrata; vendar se ji je posrečilo jih odrinti. Posvetila je proti človeku, ki je bil v hlevu in spoznala R-bolj, kateri si je obraz z roko pokrival. Nato jo je zgrabil za roko in pahnih proti zidu, ter zbežal na prost. Sodničko ga je obsodilo na 3 meseca zapora. — Zasadeni žepni tat. Dne 16. novembra t. l. kupovala je posestnica Terezija Adamič iz Blata na Marijinem trgu sukjenko blago. Poleg nje je stal Avguštin Bubnich, kotiarski pomočnik iz Trsta, kateri je bil zaradi tativne že večkrat kaznovan; segel ji je v žep, v katerem je imela denarnico s 149 K. Adamičeva je čutila, da je ta potegnil denarnico iz žepa, zgrabilo ga je za roko, z drugo roko pa v prsa sunila. Tat je spustil denarnico na tla in zbežal po Wolfovih ulicah, kjer je bil prijet. Obsojen je bil na 14 mesecov težke ječe, po prestani kazni se pa postavlja pod policijsko nadzorstvo. — Arrestovanju se je s silo protivil delavec Janez Arhar v Skofiji Loki pozno zvečer 15. novembra t. l. Psoval je občinska redarja, in ko sta ga z veliko silo privredila na stražnico, začel je z rokami in nogami okoli sebe zbijati, se vr-

gel na tla, zagrabil redarja Krmca za levo roko in mu zavil srednji prst; tudi mu je rokav bluze iztrgal. Tudi v občinskem zaporu se je s silo zakadil v duri, da bi pobegnil, se vrgel na tla in z rokami in nogami proti stražnikoma suval. Sodničko je Arharja na eno leto težke ječe obsojilo. —

Ribja tato va. Luška zidarja Secondo Casagrande in Janez Tura sta dne 1. novembra t. l. v ribolovu A. Muhra, v bisterškem potoku lovila pstrvi; Casagrande je imel v to svrhu tudi 2 veliki dinamitski patroni. Sodničko je obsojilo Casagrande na 6 Tura pa na 4 tedne težke ječe. —

Nevarno pretenje. Clemens Zissivan, laški zidar v Boh. Bistrici, te oposedne 8. t. m. silil v posebno sobo. Osiščeve gostilne, kjer kosijo boljši gostje. Ker mu je natašarica zabranila vstop v vrata zaprla, začel je Zissivan razbijati in z nogo v vrata suvati, pri tej pritliki je zagrozil, da bode po noči vas začgal. Zagovarja se s popolno pisanostjo; obsojen je bil na 4 meseca težke ječe. — Napad iz jeze. Tone Bukovnik, kajžarja sin iz Bobovka, je jezen na fante iz Predosejja. Dne 13. septembra t. l. pregoril je posest. sina Lovrenca Mraka, da sta skupno pred Kmetovo gostilno v Kokriču, napadla Andreja Stareta in Matevža Ostermana s kolom in gnojnimi vilami; težko poškodovana spravili so v bližnji hlev, a tudi sem sta pridrila še enkrat obtoženca za njima, ter ju začela znova pretepati; oba sta dobila težke poškodbe. Sodničko je obsojilo Mraka na 6, Bukovnika pa na 13 mes. težke ječe. — Nočni napad. Dne 8. novembra lanškega leta prišel je Šimon Čip v Svetinovo gostilno v Ljubljano, kjer se je jeh prepirati z nekim gostom. Krčmar ga je odslovil in vrata za njim zaklenil. Ker je še pred hišo razgrajal, skočil je gostilničarjev sin Matevž Svetina za njim ter ga je s polenom tako udaril po desni nogi, da sta mu bili obe kosti desne krače zlomljeni. Obdolženec je še učil blačca Janeza Marolta, kako da naj pred sodiščem po krivem priča. Sodničko je obsojilo Svetina na 3, Marolta pa na 6 mescev ječe.

**20 smrtnih obsodb.** Iz Madrida se brzojavno poroča, da so 3. t. m. španska sodnička izrekla 20 smrtnih obsodb.

**Na smrt obsojena** je bila pred porotniki v Litoměřicah 24letna dekla Ana Wolf, ki je zadavila dva svoja otroka in trupli dala žreti svinjam.

**Ivan Bratušo,** hčer viničarja Bratuše, so izpustili te dni iz novomeškega zpora, kjer je dosedela kazen radi potepanja. Poslali so jo po odgonu domov. Ivana Bratuša je dejala, da je pobegla z doma radi tega, ker je ta kriv, da je moral v neki pravdi pričati. Jager ga je dne 1. t. m., zvečer ob 10. uri s kolom trikrat po glavi udaril in ga z nožem v desno roko sunil. Jager je bil vsled tega obsojen na 4 meseca ječe. — Ubežnika skrivali. Janez Avsenik, črevljar v Gor. Veternem, je iz zaporov okresišča pobegnil, kjer se je nahajal v preiskavi zaradi hudoštevja javne sile. Valentijn Merkun je svoji ženi Mini povedal, da čaka Janez Avsenik v gozdu, kamor mu naj njegova žena Marija prinese obleko, kar je ta tudi storila; ko so jo orožniki vprašali, kje da je njen mož, je odgovorila, da ne ve. Janez Merkun mu je še črevlje zakral in nato je delal pri vdovi Heleni Snedic v Gor. Veternem, ki mu je dajala hrano in plado. Sodničko je obsodilo zaradi hudoštevja pri pomoči Tineta Merkuna na 14 dni, njegovo ženo Marijo na 10 dni, Heleno Snedic na 3 tedne, Marijo Avsenik na osem dni in Janeza Avsenika na dva meseca ječe. — Tatkuje in nene. Ni ga zlepa človeka, da bi bil kuram tako nevaren, kakor je 23 let stari Tine R-bolj z Ježice. To je sploh znano po vseh bližnjih vaseh. Ponoči na 6. novembra se je splazil v Jakopičev hlev, kjer je bilo 6 kokeši in petelin, a pes, ki je pričel lajati, ga je izdal. Gospodinja vstane in grez lučjo gledat v hlev, a tat je znotraj tiščal vrata; vendar se ji je posrečilo jih odrinti. Posvetila je proti človeku, ki je bil v hlevu in spoznala R-bolj, kateri si je obraz z roko pokrival. Nato jo je zgrabil za roko in pahnih proti zidu, ter zbežal na prost. Sodničko ga je obsodilo na 3 meseca zapora. — Zasadeni žepni tat. Dne 16. novembra t. l. kupovala je posestnica Terezija Adamič iz Blata na Marijinem trgu sukjenko blago. Poleg nje je stal Avguštin Bubnich, kotiarski pomočnik iz Trsta, kateri je bil zaradi tativne že večkrat kaznovan; segel ji je v žep, v katerem je imela denarnico s 149 K. Adamičeva je čutila, da je ta potegnil denarnico iz žepa, zgrabilo ga je za roko, z drugo roko pa v prsa sunila. Tat je spustil denarnico na tla in zbežal po Wolfovih ulicah, kjer je bil prijet. Obsojen je bil na 14 mesecov težke ječe, po prestani kazni se pa postavlja pod policijsko nadzorstvo. — Arrestovanju se je s silo protivil delavec Janez Arhar v Skofiji Loki pozno zvečer 15. novembra t. l. Psoval je občinska redarja, in ko sta ga z veliko silo privredila na stražnico, začel je z rokami in nogami okoli sebe zbijati, se vr-

**Sam se je naznalil sodničku.** Jožef Erbežnik in njegov brat Rudolf iz Muhaberja sta bila 1. t. m. na poti od sejma v Rudolfovem domov v Brsljnu napadena od Jožeta Krebsa, Franca Goloba in Karola Pavlina. Razvil se je pretep. Ko je bil pretep končan, sta Erbežnikova hotela spraviti po konci prekučen svoj voz, v trenutku je pa prišel k njima hlapec Anton Simon, ki jih je zmerjal. Rudolf Erbežnik je hlapec umrl v občini. Rudolf Erbežnik se je sam naznalil sodničku.

**All nit treba naročenih stvari nazaj poslati?** Neka urarska družba je odpisala v januarju preteklega leta na več učiteljev Eure ure v vrednosti 18.5 frankov in priložila še zadostno veliko poštih znakov za vrotnitev, z slučaj, da bi dotičnik ne vprejel pošiljatve. Mnogo učiteljev je poslalo uro takoj nazaj, drugi pa so jih pričarali, ker so mislili, da se ne morejo drugače iznebiti družbe, ter jih plačati. Leden učiteljev se ni brigal za celo stvar popolnoma nič. Tudi se ni zmenil za vedno opominjanje družbe, ki je zahtevala svoje blagajnico. Končno je družba uložila tožbo proti njemu. Družba je zahtevala, da naj plača učitelj odškodnino, dočim je ta zahteval, naj mu plača družba 20 frankov odškodnine za razne sitnosti, ki jih imel s tem, da je ura ležala na njegovem domu. Sodničko je družbinu sodbo zavrglo in prisodilo učitelju 10 frankov odškodnino. V razsodbi se glasi, da ni nihče dolžan storiti tega, česar ni obljubil. Ako se ga skuša k temu prisiliti se ravna zoper osebno prostost. Družba naj bi po uro poslala kakega svojih zastopnikov. Da je priložila poštne znamke, to na celi stvari popolnoma nič ne izpremeni.

**Dva po nedolžnem na smrt obsojena.** 27. p. m. je orožništvo zaprlo kmetskoga fanta Matijo Kaufmanna v Thalhausnu na Gorenjem Avstrijskem, ker so mu sili, da je izvršil umor. Priznal je, da je 11. novembra 1898 umoril in oropal kramarico Ano Kranzinger. Radi tega dina pa sta bila pred petimi leti pri okrajnem sodišču v Riedu obsojena na vislice Karol Harter in Terezija Gietzinger. Obema pa je bila smrtna kazen olajšana na dvajsetletno ječo. Harter je tekmo preteklega leta v kaz-

niniči Suben umrl, dočim je Gietzinger zatrta v kaznilnici v Schwaci.

**Bojt s otganom.** Pred celjskimi potroniki je bil včera obsojen cigan Alojzij Mayer na 7 let težke ječe, ker je v družbi z neko ciganko, ki je ušla, izvršil po Spodnjem Štajarskem mnogo ulomov. Ušel je večkrat naslednjim ga orožnikom, ter v nekem takem boju stražnjošča Kosarja nevarno ranil. Ranil je tudi več kmetov, ki so pomagali orožnikom. Ko je bil v nekem takem boju ustreljen z orožnikom, ter ga ustrejalo, da mu je ime Krebs, ter da doslej še ni bil obsojan. Dva paznika pri dež. sodišču v Ljubljani pa sta po došli zločinčevi fotografiji spoznala, da ima sodničke opraviti z ciganom Alojzijem Mayerjem, ki je na ljubljanskem gradu že preselil 8 let ječ radi ubeja in poskušenega umora. Ko je včeraj začel Mayer svojo obsojbo je dejal, da je dobil večkrat premalo in da bi raje imel ostrejšo kazeno.

**Porotno sodišče v Trstu.** Včeraj se je vršila kazenska obravnavna radi zločina ropa in nenavnosti proti 17-letnemu Josipu Korošec in 15-letnemu Josipu Kocjančič, oba iz Plavij. Glasom obtožnice sta Korošec in Kocjančič tožena, da sta dn. 2. avgusta vrgla na tla gluhenem



## Tiskovna pomota.

Naslov današnjega uvodnega članka naj se pravilno glasi: „Nerodna bramba“.

### Listnica uredništva:

Brezimnemu dopošljatelju o narodnostih razmerah v Ljubljani: Blagovolite nam pisati, kje se lahko z Vami sestanemo Tajnost zajamčena. pride vse na vrsto V nekaterih zadavah smo posredovali.

## J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na delželi izbornu svojo zalogu

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turističkih klobukov, čepic. po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloge

### Iodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradci. 273 12—24



**ALOJZIJ LUZNICK**  
na Vrhunski pri Ljubljani preskranje dobre harmonije domačega in amerikanskega sestava, glasovirje in pianine. 264 47

Dajò se tudi na obroke! Na zahtevanje se pošljajo cenički brezplačno.

Na prodaj sta

## 2 križeva pata 2

jeden 95 cm visok velja gld. 65—  
drugi 150 " " " 250—  
pri 1591 2

Fr. Toman-u

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg štev. 1.

### Umrli so:

21. novembra: Marija Benšek, kapeljnikova hči, 2 uri. Zabjek 3, Bronchitis capill.

23. novembra: Margareta Baraga, nadarbinka, 77 let, Japljeva ulice 2, Paralysis progressiva, Apoplexia cerebri. — Frančiška Maček, nadarbinka, 75 let, Japljeva ulice 2, Athnomatosis, Apoplexia cerebri. — Katarina grofinja Walderstein, zasebnica, 64 let, Beethoveneve ulice 3, Pneumonia, Oedema pulm. — Franja Čelešnik, delavčeva hči, 1½ mes., Tržaška cesta 21, črevesni katar.

26. novembra: Ludmila Tihić, brivčeva hči, 3 dni, Zaloška cesta 11, živinska slabost.

27. novembra: Pavlina Rozman delavčeva hči, 5 mes., Martinova cesta 24, želodčni in črevesni katar. — Matija Rozman, kajzar, 63 let, Črna vas 25, ostarelost. — Vida Zubaković, g stihičarjeva hči, 17 mes., Turški trg 8. Meningitis basilaris.

28. novembra: Jožef Jelovšek, zasebnica, 80 let, Dunajska cesta 17, ostarelost.

29. novembra: Josip Koman, strojevodja, 37 let, Emonška cesta 10 jetika

30. novembra: Dragica Gaberšek, mizarjeva hči, 16 mes., Kolezijske ulice 8, dušljivi kašelj.

V bojnišnicu:

19. novembra: Anton Maček, kovač, 51 let, jetika. 20. novembra: Ivan Justin, sodniški sluha, 43 let, srčna hiba, otrpenje srca.

## Prva kranjska z vodno silo in turbino

969 11



## delujoča tovarna stolov tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. na tančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fôtelje, vrtne stole, gugalnike itd.

po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likane ali v naravnih bojih imitirano.

### Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz frsja.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastonj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

priporoča po najnižjih cenah

## „Katoliška bukvarna“

v Ljubljani

priporoča:

### Življenje Jezusa Kristusa

francoski spisal O. Didon, poslovenil P. Bohinjec, izdal dr Anton Jeglič, knez in škof ljubljanski.

Prvi zvezek, stran 1 do 372, broš. 1 K 50 h elegant, v platno vezan 2 » 50 »

Drugi zvezek, stran 373 do 820, broš. 1 » 50 » elegant, v platno vezan 2 » 50 »

Tretji zvezek: stran 821 do 1049, broš. 1 » 20 » elegant, v platno vezan 2 » 20 »

To krasno knjigo priporočamo zlasti bolj omikanim Slovencem

## „SLOVENEC“

se prodaja  
odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Blažnik Lovro, Stari trg 12.

Blaž N., Dunajska cesta 12.

Brus Maks, Pred sklopijo 12.

Cešnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.

Dolenc Helena, Južni kolodvor.

Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.

Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2

Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.

Kristan Ivan Rasiljeva cesta 24.

Kuštrin Agneza, na Bregu 6.

Mrzlíkar Avg. Sodniške ulice 4.

Podboj Ivan Sv. Petra cesta 101.

Saje Ant. Dunajska cesta 19.

Sever Mar., Gosposke ulice 11.

Sušnik Josipina, Rimski cesta 24.

Swatek Jos., M-stni trg 25.

Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.

Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.

Vesel Andrej, Prešernove ulice 20.

Vrhove Ivan Sv. Petra cesta 52.

### Bohinjska Bistrica:

Mio Grobotek, trgovec.

### Celovec:

Josip Šwa, prodaja časnikov.

### Gorica:

Jos. Schwartz, Šol. ulica 2.

### Hrušica pri Jesenicah:

Katarina Krivec.

### Jesenice:

Alojzija Ahčin.

### Škofjaloka:

Janez Potočnik.

### Št. Peter:

Fran Novak.

### Trst:

Antonija od. Kramer Rojan št. 8

Mihail Lavrenčič, Piazza Cserma 1.

» Pri sv. Antonu Padovanskem.«

## Preklic.

France Vavpetič, posestnik v Podgorju, prekličem gledé Ane Čebulj, babice v Podgorju, izrečeno trditev, da je pri Andreju Rozmanu nekaj mesa vzela, kot neresnično in neutemljeno.

V Kamniku, 4. decembra 1903.

### Franc Vavpetič.

### Medicinalni konjak

1393 50-5

garantirano pristni vinski destilat pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija

### Camis & Stock

Trst-Barkovlje.

1/2 steklenice K 5 —

1/2 " " 2-60.

Dobiya se v vseh boljših trgovinah.

## Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

671 59 F. HITI,

Pred škofijo štev. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

## 1614 1-1 Zahvala.

Za vse izkazano sobitje povodom bolezni in smrti naše nepozabne hčere

## Erne

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu iz ekamo vsem sorodnikom, priateljem in znancem našo prisrèno zahvalo. Istotako se zahvaljujemo vsem darovalcem prelepih vencev in šopkov, ter vser, ki so imeli prijaznost nam izraziti svoje sojalje.

Škofjaloka, dne 8. dec. 1903.

Žaluoča rodbina Lenček-ova.

1617 1-1



Josip Kozak, hišni posestnik, mesar in občinski odbornik javlja v svojem in v imenu nedoletnih svojih sinčkov Josipa in Ferkota sorodnikom, priateljem in znancem pretužno vest, da je umrla iskreno ljubljena, nepozabljiva soprona, oziroma mati, sestra, svakinja in teta, gospa

Terezija Kozak,  
roj. Komotar

danes v soboto, dn. 5. decembra, popoldne ob 1. uri po dolgotrajni, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 48. l. starosti.

Truplo predrage rajnce bo v pondeljek, dn. 7. dec., ob 3. uri popoldne prepeljano iz hišne žalosti na Sv. Petra cesti št. 56 na pokopališče pri sv. Kristoforu ter gondi k večnemu pokopu položeno.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v mestni župni cerkvi pri sv. Petru v Ljubljani.

Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitve in prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1903.

## Postano.

### Schlafferjeva dedčina.

Dopisnik notice „Zopet blagoslovjeni kremlji“ v št. 270 „Slov. Naroda“ se dela, kakor bi zadeve podpisana vse dobro poznal. Ako je temu istina, mora dotični pisec tudi vedeti, da je podpisani ravno vsled hiši, katero mu je pokojni Schlaffer prodal, prisel v prid uhožne in zapuščene mladine v neznošno nesrečo in skodo. In ravno do dejstva, katero je padisanega skoraj na beraško palico pripravilo, je bil glavni povod, da je pokojni Schlaffer sklenil, podpisana rešiti ter ga svojim dedičem postaviti. Tu je na kratko iskatiti izvor testamenta pokojnega († 19. dec. 1902) Schlafferja, v katerem imenuje podpisance svojim dedičem.

Notici: „Zopet blagoslovjeni kremlji“ pa moram podpisani resinci na ljubo ugovarjati vsaj v glavnih sledilečih točkah:

1. Ni res, da bi bil podpisani od neke stare ženice izvabil hranilnično knjižico, res pa je, da je dotična star ženica pred desetimi leti sama prinesla svojo hranilno knjižico in prosila, naj jo sprejemim in obrnem v dobrodelne namene, kakov je takrat sama ženica nazaj, vsled česar se je izvršila izvensodnijska poravnava.

2. Ni res, da bi bil bivši trgovec ljubljanski Schlaffer prisel v blaznico, res pa je, da je bil v opazovalnem oddelku za umobolne v deželni bolnici v Ljubljani.

3. Ni res, da bi bil jaz podpisani testament produciral. Oporoko je naredil Schlaffer sam v svojem življenju. Podpisanemu je opetovan sam in pred več posavnimi pričami zatrjeval, da je podpisani njegov dedič. Res je sicer, da je poepisanec rajnemu pred napravo testamenta na izrečeno željo v svrhu kratek oblike tes amenta dal najkrajše navodilo, toda istotako je tudi res, da je rajni sam testament po svoje naredil, sicer pa v podpis.

4. Ni res nica trditev: „Brez dvoma je Schlaffer podpisal ta testament, ko je bil že blazen in ni vedel, kaj da je podpisal;“ res pa je, da je Schlaffer dobro razsodno vedel, kaj je podpisal, ko je podpisal ta testament, ker ga je sam po svoje naredil, sam

Varstvena znamka: Sidro.

### LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz tekarne Richterjeve v Pragi.  
priznano izvrstno bolečine olaj-  
šujoče mazilo je dobiti steklenica  
po K - 80, K 1:40 in K 2 - v vseh  
lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah  
z našo varstveno znamko „sidro“ iz  
Richterjeve lekarnice ter sprejme iz  
previdnosti le v steklenicah s to var-  
stveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu  
v Pragi Elisabethstrasse 5.  
1848 84-9



## Posestvo

je naprodaj

v lepem kraju ob novi državni  
železnici v Rožni dolini na Ko-  
roškem.

Posestvo obstoji iz njiv, travnikov in  
gozdov; v hiši je stara krema, predajoča  
ter prodaja toboka. Ista je pripravna tudi za  
kako dugo kupčijo.

Cena posestvu je 10.600 krov. Plača po  
dogovoru.

Naslov posestnika potrebuje iz prisnosti  
upravnosti »Slovenca«. 1522 6

### Vse vrste slamoreznice

lahko tekoče na roko in do najmoč-  
nejših na gepelj ali vodno moč v veliki  
izbiri priporočata

Karol Kavšek-a nasl.  
**Schneider & Verovšek**

trgovina z železnino na debelo in drobno in  
zalogu poljedeljskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

Tudi se dobijo po  
najnižji ceni vsi  
drugi poljedeljski  
stroji kakor: ge-  
peljni, mlatilniki,  
reporezači, mlini za  
šrotati in mleti, prese  
za sadje in grozdje,  
trombe in cevi za  
vodovode in sploš  
vsa železnina.

Bakrene kotle za žganje.

Slovenske cenike razpošiljamo na zahtevo  
bezplačno. 1460 6-5

## Molitvenik

162 2 za Marijine družbe,

„Vodilo“ in „Najboljša mati“ skup, se dobi v ve-  
likem tisku v vezavah po 1½, 2 in 3 krome. Kdor  
jih vzame več skup v tej izdaji, dobi na vsakih  
10 dve po vrhu. Razpošilja jih v imenu izdajatelja  
g. Fr. Breskvar, knjigovec v Ljubljani. Denar  
se pošilja založniku. Isti knjigovec razpošilja  
tudi „Križev pot za M. družbo“; 1 izvod velja 20 v.,  
50 izvodov 8 K in 100 izvodov skup samo 12 K. —  
„Vodilo“, ki velja samo zase v platnu vezano 60 v., se  
bezplačno privezuje 20 str. debel „dodatek“, ki ob-  
segata 1 sv. mašo in troje litanije. Ta dodatek se  
dobi zase broširan po 10 v. 100 skup za 8 K.  
Dokler nimamo šolskega molitvenika, mu je ta do-  
dake lahko malo nadomestilo. Obe zadnji knjižiči  
sta ob kaki priliki primeren dar za družbenike ali  
solarse. 1240 8

N. Hoffmann

Ljubljana, Mestni trg št. 12.  
od leta 1839. obstoječa turška

priporoča sl. občinstvu svojo bogato  
zalogu dršalk, usakovršnih žepnih,  
kuhinjskih in namiznih nožev, škarij,  
gumi-cevi najboljše vrste, kakor tudi  
vse druge v

nožarsko stroko

spadajoče predmete.

Tu se tudi vsa popravila in bru-  
šenje najboljši izvrši.

Najboljšo postrežbo in zmerne  
cene zagotavljači se mnogobrojnemu  
obisku priporoča z velespoštovanjem

Mari Halan,

Imajiteljica turške.

1593 3-1

1596 4-2

# Kožuhovinaste stole, kolijerje, mufe in obleke za otroke

prodaja po najnižjih tovarniških cenah  
**KAROL RECKNAGEL**, Mestni trg 24.



Kje so naprodaj najboljše dršalke,  
Vprašate se ve cenjene bralke.  
Miklavž daruje jih pridnim,  
Valentin golob jih daje po ceni vsem,  
Naj bodo pridni al' leni.  
Na Mestnem trgu št. 10.  
Dobé se dršalke že spet.

## Na led!

Prečastiti duhovščini in cerkvenim  
predstojništvom uljudno naznanjam, da  
imam zelo veliko zalogu

### cerkvenih posod in orodja.

Zaradi pomanjkanja prostora pro-  
dam prav zelo poceni več lepih  
lestencev, svetilnic, kelihov itd.  
Prosim prečastite gospode žup-  
nike, naj si blagovolijo ogledati.  
Naročena dela se izvrše pre-  
vilo v najkrajšem času.  
Slavnemu občinstvu pa priporočam lepa in  
praktična svetila za električno luč.

Priporočam s spoštovanjem  
**Leopold Tratnik**,  
1118 30 pasar  
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

## Župnik v pokoju

za vsa duhovna opravila sposoben, želi  
se na Gorenjskem pri kaki podružnici  
= v trgu ali večji vasi **naseliti**. =

Ponudbe je poslati „Slovenec“.

1605 2-1



Tovarna pečij in raznih  
prstenih izdelkov

### Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opakarska  
cesta, Veliki stradon št. 9

priporoča slav. občinstvu in pre-  
duhovščini svojo **veliko zalogu**  
barvanih prstenih

### pečij in štedilnih ognjišč

kot: rjavih, zelenih, belih, modrih,  
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpež-  
nih in po modernih modelih izde-  
lanih. Gene nizke. 36 52-49

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.



## HIŠA št. 20

na Visokem, z gospodarskim poslop-  
jem in 355 kvadr. sežnjev v velikim  
sadnim vrtom **proda** se iz proste  
roke.

Hiša je enonadstropna, zidana in  
krita z opeko, gospodarsko poslopje je  
zidano in krito s slamo. 1587 1-1

Poslopja stojeta tik državne ceste in  
so posebno pripravna za kako **obrt**  
ali **trgovino**.

Kupnina plača se lahko v obrokih.  
Pojasnila daje lastnik **Rudolf Ko-  
kalj** v Kranju.

## Velika Božična prodaja

se vrši od ponedeljka, 7. decembra nadalje v novi trgovini za modno blago

**A. Primožič**, Ljubljana, Mestni trg 25

(prej Goričnik & Ledenig) po čudovito znižanih cenah.

Prodajajo se po teh cenah: preproge, posteljne oprave, ščiti za okna in stene (Fenster- & Wandschoner) felé, blago za damska modna oblačila, lepi modni barhenti, nekaj sto dvanajstoric žepnih robcev iz batista, komad po 10 kr. in višje, ovratnice, srajce, ca. 500 dvanajstoric platnenih nogavic za moške, par 9 kr. in višje, platnene namizne preproge in servieti, nadalje tudi:

Umerjene obleke, adjustirane v kartonu, cela obleka od 150 gld višje	55 kr.
svileno blago za bluze, meter le . . . . .	85 "
svileno blago za bluze, čista svila, modne prog. . . . .	75 "
modni baržuni za bluze, 56 cm široki . . . . .	75 "

Vse blago se lahko ogleda v pritličju in v prvem nadstropju, ne da bi koga silili kupiti. Nezadovo-  
ljivo blago se zamenja.

Poleg tega ostaneta v prvem nadstropju oddelki 5 do Božiča razstavljeni dve zaslonili, (paravents),  
ki sta jih izdelali gospodični Zalka Novak in Ruža Sever, umotvora, ki sta vredna, da si ju vsakod

1607 9-1

# Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Glavni trg 5.

**V**elika izber v paletotih najnovejše façone. \* \* \* \* \*

**F**ino srednje blago, najlepše izvršeno. \* \* \* \* \*

**C**ene kolosalno znižane. \* \* \*

\* \* \* \* \*

1612 3-1

Velespoštovanjem Oroslav Bernatović.

# Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Glavni trg 5.

## Vabilo

na

**izvanredni občni zbor  
zavarovalnice za govejo živino  
v Trnovem**

registr. zadruge z omejeno zavezo  
ki se bo vršil

dne 20. grudna 1903 v Trnovem  
ob 3. uri popoldne  
v prostorih nove hiše „Gospodarskega društva“.

### Dnevni red:

1. Poročilo načelnika,
2. Potrjenje računa,
3. Razprt.

1615 1-1

**Opomba:** Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen,  
se bodo vršili 21. grudna t. l. drugi občni zbor na  
istem mestu, ob isti uri in z istim dnevnim redom.

Načelnik.

## Zahvala.

Slavno »Splošno slovensko žensko društvo v Ljubljani« je doposalo podpisanim društvu 500 K., naboranih na društveni veselic, ki se je vršila dan 15. novembra t. l. v Ljubljani v prid ubogim ponesrečencem v Kanalski dolini. Podpisani odbor se za ta veleudišni dar, kateri se ho izročil svojemu namenu, slavnemu »Splošnemu slovenskemu ženskemu društvu v Ljubljani« najsrčnejše zahvaljuje. Naj bodo blage slovenske dame prepričane, da so storile tu res dobro delo.

V Celovcu, dn. 24. novembra 1903

## Odbor

katoliško-političnega in gospodarskega društva  
za Slovence na Koroškem.

### Iščem dobrega

čevljarskega pomočnika.

→ Sprejmem ga takoj. ←

**Ivan Mandeljc**  
čevljarski in gostilničar,  
Javornik, Gorenjsko.

1603 1-1

### Cena vžigalic:

1 orig. zabojs 500 zavitki (normal) K 48.—  
franko Ljubljana, 2% popusta.



Iv. Perdan, Ljubljana.

1 orig. zabojs 500 zavitki (Flaming) K 52.—  
franko Ljubljana, 2% popusta.

Na najvišje povelje Njeg. e. in kr. apost. Veličanstva.

## XXIII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Tedenarna loterija edina v Avstriji zakonito  
dopuščena, vsebuje 19.382 dobitkov v gotovini

v skupnem znesku 512 880 kron

1446 (10-8)

Glavni dobitek znaša 200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 17. decembra 1903. — Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in zelenih uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se posiljajo poštne proste.

Od e. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

## \* Božična in novoletna darila. \*

### Otvoritev nove velike trgovine!

Vsaka konkurenca izključena.

Priporočam jako okusno bogato zaloge

stenskih ur s krasnim bitjem

(Novost) v lepih moderno izrezanih omaricah; dalje

srebrnine in zlatnine, namizne oprave

(Besteck) in druge krasne izdelke iz china-srebra.

Posebno priporočam krasne, živo se lesketajoče briljante, nakupljene vsled ugodne

prilike v veliki množini, kateri so izdelani v raznovrstne oblike (façone).

Le vsled konkurence imam v zalogi tudi imitacije briljantov (steklo), ki se

skoraj ne razločujejo od pristnih.

**Pozornost!** Vedno mi je bila skrb in prizadevanje, slavno občinstvo seznaniti z mojo

bogato zalogo, kakor tudi isto prepričati, da ni potreba nikomur naročevali te

vrste blaga pri tujih zunanjih tvrdkah, kakor iz Dunaja ali drugod, kajti po mnogih slučajih

pridobil sem si prepričanje, da jaz celo z boljšim in mnogo cenejšim blagom zamoren ravno tako

postreči. Cenj. odjemalcem vedno le s poštenim, pristnim blagom zadovoliti, bil je vedno moj princip.

Omeniti moram, da si blago vedno le v večjih partijah osebno, direktno v tovarnah

nakupim, ker drugače bi ne dosegel tako nizkih cen.

1610 1

Priporočujoč se cenj. odjemalcem vabim na obilen obisk

Franc Čuden

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice 2, nasproti frančišk. samostanu, podružnica Mestni trg 25, nasproti rotovžu.

## \* Božična in novoletna darila! \*

### Anton Schuster, Ljubljana, Špitalske ulice št. 7

priporoča svojo bogato zalogo v konfekciji  
za dame in deklice, kakor bluz i.t.d.,  
oblek za dečke, volnenega blaga za  
ženske obleke, batista in platenih  
žepnih robcev, šerp, srajc, kračat, fla-  
nelastih odej, vsakočrtnih garnitur,  
brisalk in belega blaga za perilo.

Velika izbira linoleum-a in drugih preprog.

### Zelo znižane cene! Solidno blago!

Zadruga užitninskega odkupa v Radovljici

### sprejme več dacarjev

Prosilci naj lastnorčno pisane prošnje vložijo

do 15. decembra t. l. pri imenovani zadruži v roke

Vinko Hudovernika v Radovljici.

Isti, kateri so vže kot dacarji službovali in se zamorejo s spričevali izkazati, imajo  
prednost z boljšo plačo.

1613 3-1

### Dopisnica

Zadošča, da se dobi zastonj ilustriran cenik od l. 1881. obstoječe tovar-  
niške zaloge ur, juvelov, zlatnine in zrebrnine, Th. Tuchs, Dunaj II.  
Ertlgasse štev. 1.

Ena Anker-remontuar-ura iz niklja za gospode, 36 ur idoča, s podobo Njegove Svetosti  
papeža Pija X. ali Nj. Veličanstva cesarja, Župana dr. Luegerja itd., 3 glid proti povzetju.

### Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

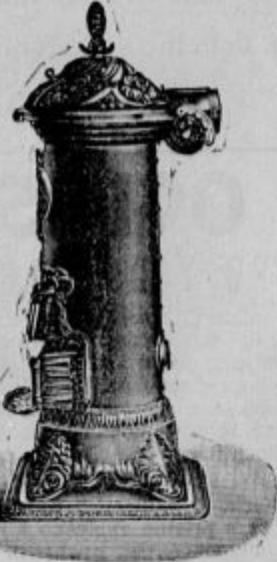
se priporoča prečasiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdaje cele orname, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze,  
štote in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinje, kakor se glasi naročilo, v svil-  
natem in zlatem vezenu. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsako-  
črtno cerkveno perilo iz pristnega platna. Uporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti  
izdeluje, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-  
voljno prevzame.

1113 9

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki  
**Madile, Wutscher & Comp.**



trgovina železnin in kovin  
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Največja zalogalica železnih peči vseh sistemov  
Velika izbera posod za premog, pečnih  
okrilj, pečnih predstav z galerijo in brez  
galerije, kovinastih  
stojal kovinastega orodja  
v različnih izpeljavih.



1537 12-2

### „The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu

podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1  
v družbeni hiši.

Aktiva družbe 31. decembra leta 1901 . . . . . K 190,871.731—  
Letni dohodek na premijah in obrestih v letu 1901 . . . . . „ 31,555.292—  
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna naku-  
pila itd. od družbinega obstoja (1848) . . . . . „ 426,999.043—  
Tekom 1. 1900 je izdala družba 5718 pogodb o kapitalu . . . . . „ 50,727.262—  
Za specielno varnost avstr. zavarovancev je vložila „The Gresham“ do 31. decembra  
1. 1901 že vrednostnih papirjev v zvezku

nom. Kron 23.037.438-10

pri c. kr. državnih osrednjih blagajnih na Dunaju.

647 12-8

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarov. pogodbe, kakor tudi  
ponudbene obrazce dajejo brezplačno glavno zastopstvo v Ljubljani pri

Guidonu Zeschko.

Zalogalica Žepicev za pleskarje.  
Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih  
karje in zidarie, stedilnega mazila  
za hrastove pode, karbonike itd.  
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse  
v načino sroko spredajoče delo v mestu  
in na deželi kot priznano rečno in fino po  
najnižjih cenah.

Slikarja napisov  
Stavbinska in pohištvena  
pleskarja.

Zalogalica Žepicev za pleskarje, sli-  
karje in zidarie, stedilnega mazila  
barv v tubah za akad. slikarje.

Miklošičeva cesta št. 6.  
Delavnica:  
Igriske ulice št. 8.

Tovarna in prodaja oljnatih  
barv, firmeža in lakov.  
Električni obrat.

**Brafa Eberl**

Ustanovljeno leta 1842.

1563 2

### Božič!

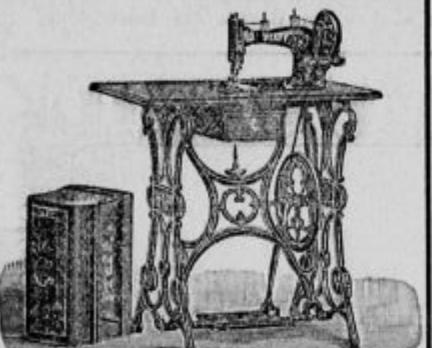
Najprimernejše darilo za gospodinjstvo je  
slovito znani

1543 9-4

### Pfaff-ov šivalni stroj,

ki ustreza vsem zahtevam in je zelo prikladen za  
umetno vezenje.

Zalogalica pri F. Tschinklu, Sodniške ulice 4.



### Zahvala in priporočilo.

Zahvala in priporočilo.  
Zahvala in priporočilo.  
Zahvala in priporočilo.

Potrudila se bova, da slavno p. n. občinstvo najboljše zadovoljiva v vsakem oziru, ker bova mogla v vsakem dnevnem času postreči s priznano dobro, ceno toplo in mrzlo kuhinjo ter z najboljšimi  
isterskimi, štajerskimi in dolenskimi vini in izbornim  
Gössovim marčnim pivom.

1588 3-2

Sprejemajo se naročila za kosilo in večerjo.

Zahvala in priporočilo.

# Angeljnovi milo Marzeljsko (belo) milo

sta najbolj koristni  
**štedilni mili**  
za hišno rabo.  
Dobivate jih po špecerijskih štacunah!

## HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 34 let z največjim uspehom rabljeni prsti sirup razstavlja slez, upokojuje kašelj, pomanjkuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljajenje v rednost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je tako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene sceli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešuje narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. = 2 K 50 h. po pošti 20 kr. = 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvirnih preparatov že 34 let obstoječega podfosfornastega kislo-apnenega-železnega sirupa, svarimo in toraj prosimo, izrecno zahtevati Herbabny-jev apneno-železni sirup in gledati na to, če ima vsaka steklenica pristavljeno uradne vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladisče:  
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73–75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschläger, G. Piccoli, U. pl. Trnkočy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodam, G. Prodam, A. Schindler, Ant. Mizzan; Brež: G. Elsässer dedič; Sovodenj: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hällinger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, dr. J. Serravalo, E. pl. Leitnerburg, P. Prendini, dediči M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Hauka; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Najtopleje se priporoča  
že dobro znani

zdravi in lečilni liker

Klauerjev , Triglav'

ki ga pristnega prodajajo nastopne tvrdke:

Viktor Canton, Jos. Murnik,  
Ivan Jebačin, Ivan Perdan,  
Josip Jebačin, Karol Planinšek,  
M. Kastner, A. Šarabon,  
Ant. Korbar, A. Stacul,  
Josip Kordin, M. E. Supan,  
Peter Lassnik, F. Trdina  
A. Lille, 1448 10–10  
in pa edini izdelovalec J. Klauer v Ljubljani.

z znamko

449 104–74

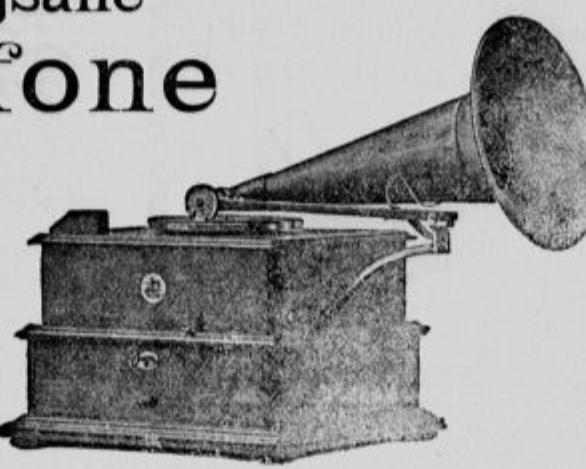
## Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstveno  
čimerico, zelo priljubljeno med  
duhovščino, po društvin in med  
zasebniki.

### Gramofon avtomate

za gostilne zelo pridobitne  
prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogu, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare  
Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.



1079 50–31

Rudolf Weber, urar  
v Ljubljani, stari trg 16.

Stanje hranilnih vlog:  
17 milijonov K.

Rezervni zaklad:  
nad 400.000 K.

## Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dožnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odpaličilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dožnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

## OGLAS!

### NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnino prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne.

Gld. 6'60 in sicer:

6 komadov najfinješih namiznih nožev s pristno angleško klinjo;

6 kom. amer. pat. srebrnih vllic iz anega komada;

6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;

12 kom. amer. pat. srebrnih kavnil žlic;

1 kom. amar. pat. srebrna zajemalnica za Juho;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;

6 kom. ang. Viktoria čašič za podklado;

2 kom. efektnih namiznih svečnikov;

1 kom. cedilnik za čaj;

1 kom. najfin. siplnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojsrebra 24 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaj, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezuj-

jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1428 6

### A. HIRSCHBERG-a

eksporni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošije.

Cistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Iščem dobro izurjenega strugarskega pomočnika

ozioroma strugarja.

Plača po dogovoru. Služba stalna in takoj

Fran Švigelj 1495 7

tovarna stolov na Bregu pri Borovnici.

## Ivan Jebačin, Ljubljana,

dovoli si javiti slavnemu občinstvu, da je

## preložil svojo špecerijsko trgovino

na vogal Rimsko-Emonske ceste (hiša Cacak).

 Nova prodajalna je najfinje, vsem zahtevam higijene in snažnosti odgovarjajoče opremljena.

Skrbela se bude za tečno, reeleno postrežbo ter ugodne cene, s čemer se slavno občinstvo izvoli prepričati z mnogobrojnim obiskom.

1575 2–2

# „ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)  
je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nena-vadnimi vspeli izkušena in zajamčeno neškodljiva tečina, ki zbrani izpadanje las in odstrani prahale.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdajnaravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

**Glavna zaloge in razpošiljatev v Ljubljani**  
pri gospodu 274 (69)

**Vaso Petričič-u.**

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkóczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, A. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

**Preprodajalci popust.**

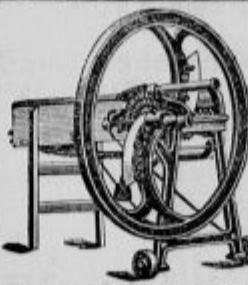
# Kupujte

najnovejših vrst **slamoreznic, gepeljne, klinje** in druge potrebščine za poljedeljstvo samo v skladišču

**Fran Zeman-a**

Ljubljana,

1606 3-1  
Poljanska cesta št. 24.



# Hoteli, kavarne in gostilne, ki so naročene na „Slovenca“:

**Adergas** pri Cerkjah: Franč. Štamear, vostna.

**Belce** pri Dovjem: Potočnik Fr., gostilna.

**Begunje nad Cirknico**: Bonač Anton, J. M. den., gostilni.

**Beričevo pri Dolu**: Gradiščan, gostilna.

**Bled**: Hotel Petran, Wester. Davorin Vrinske, gost pri spanju.

**Bistrica** pri St. Rupertu: Z. J. Anton, gostna.

**Boh Bela**: Mužan Valentin, Zupan Iv., Ropret Jera, Miroslav Oliščič in J. Anton, gostilne.

**Boh Bistrica**: Arh Franc in Mencinger J.; Ravnekar Josip, Skrabe Anton, gostilne. Ažman, restavracija.

**Borovnica**: Fortuna Val. in Kobi Anton, Fran Švigelj (Breg), Suhadolnik Marija, gostilne.

**Brezje** Gorenjsko: Finžgar Jos. in Gabrijelčič Ant., gostilni. Lavrenčič Pavl., gostilna „pri Rozmanu“.

**Brod** pod Sm. goro Bitenc Jož., gostilna.

**Celje**: Narodni dom.

**Cerkle** p. Kranu: Ahlin Janez, gost.

A. Kumer, restavracija.

**Cirknica**: Notr.: Korče Ivan Jakob Šunč, gostilni.

Čatež p. Vel. Loki: Urbančič A., gost.

**Cešnjica** pri Železnikih: Demšar Fran, gostilna.

**Črnivec** pri Radoljici: Kocijančič Fr., gostilna.

Črnomelj Franc Jerman gostilna.

**Dedadol** pri Višnjigori: Omahan Mih., gostilna.

**Dobrepolje**: Kmetijsko društvo.

**Dole** pri Ljup: Novak Jan., gost.

**Dunaj**: Cafè »Goldene Kugel« IV. okraji, Cafè »Mozarte« III. okraji, Kavarna Muhič IX. okraj. Porzelangasse.

**Gorica**: Kavarna Schwarz, Kavarna „Central“.

**Gorje Spodnje** pri Bledu: Jan Vinko, Jan Marija, F. Černe, Žumer Jozef, gostilne, Jakob Žumer, restavracija.

**Gradec**: Kaube Fran, restavracija.

**Grapče**: Mihal Zalokar, gostilna.

**Grosuplje**: Košak Fran, gostilna.

**Gor. Otok** pri Mošnjah: Brinsek Jakob, gostilna.

**Hotedršica**: Korče Uršula, gost.

**Hraše** p. Smledniku: Burger Ant., gost.

**Hrušica** pri Jesenicah: Noč A., gostilna.

**Idrija**: Kavčič Fran, kavarna, Kos Josip, gostilna.

**Ihan o. Domžalah**: Sojer Karol, gostilna.

**Ilij Bistrica**: Hotel »Ilirija«.

**Jagerše** p. Cerknem: Tušar Fran, gost.

**Javornik**: Noč Mihael, Žumer Anton, gostilni.

**Jesenice**, Gorenj.: Fran Ivan, restavracija, Vilman Fran, Hrovat Marija, »pri mesarju«, Messar Jakob, Olifčič Katarina, gostilni.

**Kamnik**: Friedl Ivan, hotel, Vanossi Jos., kavarna, Žerovnik Pet. pri »Sokolu«, Jerala Alojzij, gostilni.

**Kandija** pri Nov. mestu: Jakše Janez, Zore J., Pintar Alojzij, gostilne.

**Kaplavaš** pri Komendi: gostilna Grünthal.

**Kompolje** p. Dobrepoljah: Mustar Fran, gostilni.

**Kostanjevica**: Zalokarjeva gostilna.

**Kozarišče** pri Staremtrgu: Pianecki Jan, gostilna.

**Kožljek**, nad Cirknico: Ant. Švigelj, gostilna.

**Kranj**: Kavarna Jäger Jakob Gorjanec, Fran Šumi in Golob Mat., gost. pri »Jahaču« Franc Jezeršek, gostilne Mavrilij Mayr, pivovarnar, hotel »Nova pošta«. Hotel »Stara pošta«.

**Kropa**: Magušar Jurij, Franč. Klinar, gostilni.

**Kranjska gora**: »Pri pošti«, »Razor«, hotela, Blenkuš, Slavec, Razinger, gostilne.

**Krkovo** p. Banjaloki: Jurkovič Mih., gost.

**Ljubljana**: Kavarne: »Austria«, »Europa«, »Valvasor«, »Casino«, »Eggia«, »Mercur«, Jos. Kramar, Ant. Albert; hoteli: »Prislonu«, »Lloyd«, Iv. Grajžar, južni kolodvor; pivarne: Auer, Perles, Hafner; gostilne: »Novi svet«, Marije Terezije cesta, »Pri mlinskem kamnu«, Sv. Petra cesta, »Pri zvezdi«, Cesarska Jožefa trg, »Pri roži«, Židovske ulice, »Pri zlati ribi«, Spitalske ulice, »Pri Stefanu«, Frančiškanske ulice, Josip Hršman (»pri Figovcu«) Vesperski, »Katoliški dom«, »Rokodeli dom«, Komenskega ulice, Delavske konsumne društvo, Eliz. Jurkovič (»pri Kolovratarju«) Pred Škofijo, Marija Barborič, Sv. Petra nasip št. 5, Mar Ahlin, Karlovska cesta številka 28. August Zajec, Rimská cesta št. 4, »Pri Kamenčanu«, Karlovska cesta številka 4, gostilna Dachs, Florijanske ulice št. 33, M. Škof, Rečne ulice št. 8, Ivana Šusteršič, Sv. Petra cesta št. 15, Ivan Cinkole, Kopitarjeve ulice štev. 4, gostilna »pri Jurju«, Poljanska cesta, Lovro Češ-

novar (»pri starem Tišlerju«), Kolo-dvorske ulice, Elizabeta Cerne, Hil-šerjeve ulice št. 14, Jakob Zabukovec, Breg, Josip Boštjančič (»pri Pepetu«), Kolodvor, ulice, Ant. Kocmura, Poljanska cesta št. 9, Jos. Dermastja (»pri Kamnarju«), Vodmat, Zaloška cesta št. 3, Terezija Omejc, Karlovska cesta št. 32, Marija Stele (»pri belem konjičku«), Poljanska cesta štev. 26, Rudolf Teuente, Gradaške ulice št. 10, Ana Cuzak, Poljanska cesta št. 48, »Na-rodna kavarna«, »Pri avstrijskem carju«, Nežiga Kralj Sod-niške ulice, Peršin Matija na Rožniku, (Mihelič, gostilna pri »črnem orlu«) Gospodske ulice, Fric Novak, restav-rater v »Sviciariji«, Bizjak Fran, pri Krčonu, Tržaška cesta, Praun-seis J.C., zajutrkovalna soba, Mestni trg 19, »Pri lipi«, restavracija, »Pri vinčki tru«, Tonich, Tržaška cesta, Jos. Tomc, Streliške ulice, gostilna, Josipina Dolenc, Poljanska cesta 21, gostilna, Mrak Valentijn, Marije Terezije cesta. Gostilna pri »Cenkarju«, Gradišče, Jakob Sterle, gostilna sv. Petra cesta 75. Go-stilna pod »skalco«, Mestni trg.

**Litija**: »Pri Fortuni«, Maribor: Narodni dom.

**Medvode**: Zweiner Ivan, Kavčič Jernej, gostilni.

**Metlika**: Vukšinič Jožef, gostilna, Da-nel Makar, gostilna.

**Mirna peč**: Košak Jos., gost.

**Mlino** p. Bledu: Hribar Marija, gost.

**Mokronog**: Šešelj Karol, gost.

**Moste** pri Žrovniči: Rotar Gašper, gost.

**Novomesto**: Kavarna Damisch, Pavčič, hotel. Jan. Košak, gostilna.

**Olševk** p. Tupaličah: Kozelj Jak., gost.

**Ortenek**: J. B. Kosler, restavracija.

**Podnart**: Pogačnik Marija, Javor Terezija, Posavce, gostilne.

**Praprotno** p. Škofji Loki: Dolenc Ma-rija, gostilna.

**Podgorica** p. Dobrepoljah: Germ Fran.

**Pohov Gradec**: Kunovar Hel. in Za-laznik Ast., gost.

**Premskovo** p. Kranju: Jakob Dolinar go-stilna.

**Preserje** p. Radomljah: Šarc Janez, gost.

**Pulj** (Pola): Cafe Miramare.

**Radoljica**: Mulej Ivana, restavracija, Augustin Janez, gostilna.

**Rakek**: Sebenikar Lovro, restavracija, Ludovik Ševar, c.kr. poštar, Ivan Fatur gostilni.

**Radeče** p. Židanem mostu: Šnuderl Ažzu, gostilna.

**Rateče**, Gorenjsko: Ivan Petrič, gostilna.

**Rečica** p. Bledu: Mar. Korošec, gostilna.

**Retje**, p. Travniku: Gregorij Jož. in Benčina Karol, gost.

**Ribnica**, Dol.: Podboj Jos. J. Fr. Pod-boj, Andrej Podboj, And. Peterlin, go-stilne.

**Rob** p. Vel. Laščah: Jakše Mih., Bregar Ivan, gostilna.

**Sava** pri Jesenicah: Arh Jan., gostilna.

**Selca** p. Škofji Loki: Verhunc Janez, gost.

**Smlednik**: Oblak Primož, gostilna.

**Sodražica**: Drobnič Jurij, gostilna.

**Stanežiče** pri Ljubljani: Josip Teršan, gost.

**Stara Loka**: Jelovčan Marija, gostilna.

**Stara Vrhnička**: Jelenovec Josip, gost.

**Suhor** p. Nuvenmestu: Bohorič Ant., gost.

**Sv. Jakob** v Rožni dolini, Kor.: Mikula Jakob, gostilna v »Nar. domu«.

**Sv. Križ** p. Litiji: Fr. Miklavčič, gostilna.

**Šiška** pri Ljubljani: Jak. Matjan, gostilna.

**Škocjan** p. Turjaku: Peterlin Franjo, go-stilna.

**Škocjan** na Dolenjskem: Durjava Peter, go-stilna.

**Škofja Loka**: Hafner Leopold in Hafner J., gostilni, Splichal Fr. kavarna, Dolinar Jak. »pri Kroni«, Josip Hafner, gostilne.

**Šturiže** pri Ajdovščini: Edvard Cigoj, Štefan Selj in Ivan Štibilj, gostilne.

**Št. Jernej**, Dol.: Prijatelj Ivan, gostilna.

**Št. Vid** p. Cerknici: Ponikvar Ivan, gost.

**Toplice**, Dol.: Oskrbništvo toplice Kavarna Sitar.

**Trata** p. Škofji Loki: Zakotnik Janez, go-stilna.

**Travnik**, Dol.: Lavrič Jan., gostilna.

**Trst**: Cafe Commercio, Cafe Fabris.

**Tržič**: Lončar Mat., Ruech K., gostilni.

**Varaždin**: kopališko osrbiščvo.

**Velike Lašče**: Matija Hočvar, gostilna »pri posti«.

**Vel. Poljane** Dol., M. Andolšek, gostil.

**Vevče**: Kuhar Avg., gostilna.





## Največja izbera

**vajvečja izbera**  
blaga iz brilljantov, kakor uhanov,  
prstanov, zapestnikov itd., velika  
zaloga zlatnine, kot zlatih veržic  
za dame in gospode koljerjev, na-  
veskov, zaponk, kavov, nastavkov, dalje srebrnine,  
kakor nastavkov, servisov za čaj,  
kavo, pivo in vino, posode za na-  
mizno orodje, tase, doze za na-  
kor, posode za solato, sir, kompotiere,  
sklede za opravne kasete za 6 do 12 oseb.  
Proračunati o tem brezplačno, avtoplaceno,  
odo, avtoplasci, kotički za predmeti,  
kot mašni rezci, komplikirani predmeti,  
kotički za olajševanje, kritiki t. t. at.

**Adolf  
Wagenpfeil,  
zlatar in juvelir  
Ljubljana**  
Priporoča svojo  
veliko zaloge  
**novosti**  
p. n. občinstvu.

Prodam ali v najem oddam  
**trgovino**

## špecerijskega blaga

**na dobrem prostoru v Ljubljani** radi bolehanje. Trgovina ima lep promet in se ponuja strokovnjaku gotova eksistencija.

Potrební kapitál je 2 do 3 tisíc gold  
Natančneje pové blagchotno upravnistvo  
Slovensko. 1848-12

upravní  
1948, 12

# Ravno je izšel **Stenski koledar**

za leto

1904

40 vinarjev,

Prodaja ga založnik  
Jernej Bahovec

1546 3-3

An illustration of a three-masted steamship sailing on choppy ocean waves under a clear sky. The ship has multiple funnels and a prominent superstructure. To the left, text in Slovene describes the company as the oldest and largest in the world. To the right, text in Slovene highlights the speed of 280 kilometers per day and mentions the port of Halifax. Below the ship, the main headline reads "V Ameriko zanesljivo v 6 dnevih". Further down, it specifies the route from Hamburg to New York or Halifax, mentioning a free information office in Ljubljana.

**G. PICCOLI**  
lekarnar v Ljubljani  
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža  
priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer **vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.**

**Piccolijeva želodčna tinktura** krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

**Piccolijovo železno vino** se uporablja primalokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Polliterska steklenica 2 K.

**Piccolijevi sirupi iz malin ali fama-rinde** dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1.30.

**Zunanja naročila po pošt-nem povzetju.** 708 (50-41)

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij

**Istrsko vino**  
lastnega pridelka  
**teran** in muškatelj  
rudeče in refoško  
se dobiva pri  
**Antonu Ferlan di Giorgio**  
**v Revinju (Istra).**  
Na prodaj ima tudi izboren  
1550 12-3 tropinjevec.  
Vzorci in cene na zahtevanje.

# Najvišji uspeh sedanjosti!

Obleke iz kamgarna, gladke in progaste . . .	<b>fl.</b>	<b>10-</b>
Obleke iz angleškega ševiota v modernih barvah . . .	„	<b>10-</b>
Fine jaquet-obleke . . . . .	„	<b>10-</b>
Najfinejše salonske obleke . . . . .	„	<b>20-</b>
Angleški modni ulstri . . . . .	„	<b>10-</b>
Fini double-ulstri, temnosivi . . . . .	„	<b>10-</b>
Črne zimske suknje, mandarin . . . . .	„	<b>10-</b>
Haveloki iz kameline dlake, rujavi in sivi . . . .	„	<b>5-</b>
Otroške obleke in ulstri . . . . .	„	<b>5-</b>
Otroške obleke v različnih barvah . . . .	„	<b>2·50</b>
Fine modne hlače, tople, progaste . . . .	„	<b>2·50</b>

Obenem si usojamo uljudno naznaniti p. n. odjemalcem, da s **1. januarjem 1904** opustimo svojo filijalko na Resljevi cesti. — Prosimo, da odslej nadalje preskrbite svoje nadaljne potrebščine na Mestnem trgu 5, kjer se sprejemajo tudi vsa naročila.

moderni paletot za dame z velikim ovratnikom  
sivi cibolin-paletot z velikim ovratnikom  
t iz anglešk. modnega blaga z ovratnikom ali brez njega  
ejši paletot za dame v stola-façoni  
amski ovratniki, podloženi  
ejši double-ovratniki v stola-façoni  
damske obleke  
e jope, podložene  
utai otroški plašči  
za deklice v vseh barvah  
vi, podloženi ovratniki z rudečo kapuco.  
beri po čudovito nizkih tovarniških  
jelegantnejše in najhitrejše.

Velespoštovanjem  
**Kapamacsija & Bondy**  
Oroslav Bernatović.

**Nakup in prodaja**  
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
**Zavarovanja** za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanj-  
šega dobitka — **Promese** za vsako žrebanje.  
**Kulantna izvršitev** naročil na borzi.

**Menjarična delniška družba  
„M E R C U R“**  
I. Wallstraße 10 in 13 Dunaj. I. Strobelgasse 2.

**Pojasnila** v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasvēti za doseglo kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih